



ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΕΙΟ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑΣ ΤΟΥ ΠΟΛΙΤΗ
ΓΕΝΙΚΗ ΓΡΑΜΜΑΤΕΙΑ ΜΕΤΑΝΑΣΤΕΥΤΙΚΗΣ ΠΟΛΙΤΙΚΗΣ, ΥΠΟΔΟΧΗΣ ΚΑΙ ΑΣΥΛΟΥ
ΑΡΧΗ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ
Ταχ. Δ/νση: Φιλοξένου 2 – 4 και Σπινθάρου
Ταχ. Κώδικας: 116 36
Τηλέφωνα: 210-9271200 - 201
e-mail: appealsauthority@asylo.gov.gr

Αθήνα, .../.../2019
Αρ.Πρωτ.:.....

Απόφαση Β΄ Βαθμού
Decision of second instance

Στην Αθήνα, στην έδρα της Αρχής Προσφυγών (οδός Φιλοξένου 2-4 & Σπινθάρου), στις 10/04/2019, μετά από πρόσκληση του Προέδρου της, σε συνέχεια του με αρ. πρωτ. 9713/05-04-2019 εγγράφου της Διευθύντριας της Αρχής Προσφυγών, συνεδρίασε η 7^η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών, αποτελούμενη από τις:

- α. Ευγενία **ΜΥΛΩΝΟΠΟΥΛΟΥ** (Πρόεδρο Εφετών Δ.Δ.) ως τακτική Πρόεδρο,
- β. Αργυρώ **ΦΛΕΡΙΑΝΟΥ** (Πρόεδρο Πρωτοδικών Δ.Δ.), ως τακτικό μέλος,
- γ. Αθηνά **ΜΠΑΡΤΖΗ** (Δικηγόρο, υποδεικνυόμενη από την Ύπατη Αρμοστεία του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες) ως τακτικό μέλος και **εισηγήτρια** και τον
- δ. Στυλιανό **ΚΟΥΝΤΟΥΡΗ**, υπάλληλο της Αρχής Προσφυγών, ως γραμματέα, για να αποφασίσει επί της από **05/09/2018** προσφυγής των, σύμφωνα με τα στοιχεία των προσκομισθέντων διαβατηρίων, πολιτών Βενεζουέλας, **α)** (Επ.) (Όν.), **και β)** του συζύγου αυτής, (Επ.), καθώς και των ανήλικων τέκνων αυτών, **γ)** (Επ.) **δ)** (Επ.), **ε)** (Επ.), **στ)** και **ζ)** κατά της υπ' αριθ. πρωτ. **49271/31-07-2018** απόφασης του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου (Π.Γ.Α.) Αττικής.

Κατά την εκφώνηση της υπόθεσης, με τη σειρά που είναι γραμμένη στο έκθεμα, οι προσφεύγοντες δεν παραστάθηκαν.

ΛΑΜΒΑΝΟΝΤΑΣ ΥΠ'ΟΨΙΝ

α) τις διατάξεις του Ν.Δ. 3989/1959 «Περί κυρώσεως της πολυμερούς Συμβάσεως περί της Νομικής Καταστάσεως των Προσφύγων» (ΦΕΚ 201, τ. Α'), όπως συμπληρώθηκε με τον Α.Ν. 389/1967 «Περί κυρώσεως του Πρωτοκόλλου της Νέας Υόρκης της 31.1.1967 εν σχέσει προς την Νομικήν Κατάστασιν των Προσφύγων» (ΦΕΚ 125, τ. Α'),

β) τις διατάξεις του Π.Δ. 141/2013 «Προσαρμογή της ελληνικής νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2011/95/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου της 13ης Δεκεμβρίου 2011 (L 337) σχετικά με τις απαιτήσεις για την αναγνώριση και το καθεστώς των αλλοδαπών ή των ανιθαγενών ως δικαιούχων διεθνούς προστασίας, για ένα ενιαίο καθεστώς για τους πρόσφυγες ή για τα άτομα που δικαιούνται επικουρική προστασία και για το περιεχόμενο της παρεχόμενης προστασίας (αναδιατύπωση)» (ΦΕΚ 226 τ. Α'),

γ) τις διατάξεις του Ν. 4375/2016 «Οργάνωση και λειτουργία Υπηρεσίας Ασύλου, Αρχής Προσφυγών, Υπηρεσίας Υποδοχής και Ταυτοποίησης σύσταση Γενικής Γραμματείας Υποδοχής, προσαρμογή της Ελληνικής Νομοθεσίας προς τις διατάξεις της Οδηγίας 2013/32/ΕΕ του Ευρωπαϊκού Κοινοβουλίου και του Συμβουλίου «σχετικά με τις κοινές διαδικασίες για τη χορήγηση και ανάκληση του καθεστώτος διεθνούς προστασίας (αναδιатύπωση)» (L 180/29.6.2013), διατάξεις για την εργασία δικαιούχων διεθνούς προστασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 51, τ. Α'), όπως τροποποιήθηκε και ισχύει με το άρθρο 86 του Ν. 4399/2016 «Θεσμικό πλαίσιο για τη σύσταση καθεστώτων Ενισχύσεων Ιδιωτικών Επενδύσεων για την περιφερειακή και οικονομική ανάπτυξη της χώρας - Σύσταση Αναπτυξιακού Συμβουλίου και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 117, τ. Α'),

δ) τις διατάξεις του Ν. 2690/1999 «Κύρωση του Κώδικα Διοικητικής Διαδικασίας και άλλες διατάξεις» (ΦΕΚ 45, τ. Α'),

ε) την υπ' αριθ. 3004/15-07-2016 απόφαση του Αναπληρωτή Υπουργού Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης «Κανονισμός λειτουργίας της Αρχής Προσφυγών» (ΦΕΚ 2206/15.07.2016, τ. Β'),

στ) την υπ' αριθμ. 3005/15-7-2016 ΚΥΑ των Υπουργών Εσωτερικών και Διοικητικής Ανασυγκρότησης, Δικαιοσύνης, Διαφάνειας και Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων και Οικονομικών, περί Συγκρότησης και σύνθεσης των Ανεξάρτητων Επιτροπών Προσφυγών των άρθρων 4 και 5 του Ν. 4375/2016 (ΦΕΚ Α' 51, 392/20.7.2016, τ. Υ.Ο.Δ.Δ.), όπως αυτή διορθώθηκε στο ορθόν με την υπ' αριθμ. 3006/18-7-2016 ΚΥΑ (ΦΕΚ 429/5.8.2016, τ. Υ.Ο.Δ.Δ.) και όπως τροποποιήθηκε με την υπ' αριθμ. 8480/12-12-2016 ΚΥΑ (ΦΕΚ 683/14.12.2016, τ. Υ.Ο.Δ.Δ.), καθώς, επίσης, την υπ' αρ.16007/5-07-2019 ΚΥΑ (ΦΕΚ 433/5-07-2019, τ. Υ.Ο.Δ.Δ.),

ζ) τις από **24/08/2017** και **14/09/2017** αιτήσεις διεθνούς προστασίας των πρωτεύοντων μελών της εν λόγω οικογενείας στο Π.Γ.Α. Αττικής,

η) τα από **06/03/2018**, **15/03/2018** και **04/04/2018** πρακτικά συνεντεύξεων των τριών πρώτων προσφευγόντων,

θ) την **υπ' αριθ.πρωτ.49271/31-07-2018** απόφαση του Π.Γ.Α. Αττικής,

ι) την από **5-9-2018** προσφυγή,

ια) το από 04/04/2019 υπόμνημα και

ιβ) όλα τα στοιχεία του διοικητικού του φακέλου,

**ΣΥΝΗΛΘΕ ΣΕ ΜΥΣΤΙΚΗ ΔΙΑΣΚΕΨΗ ΚΑΙ
ΣΚΕΦΘΗΚΕ ΣΥΜΦΩΝΑ ΜΕ ΤΟ ΝΟΜΟ**

I. Διαδικασία

1. Τα πρωτεύοντα μέλη της εν λόγω οικογενείας, πολίτες Βενεζουέλας (βλ. προσκομισθέντα διαβατήρια), κατέθεσαν, στο Π.Γ.Α. Αττικής, για τους ίδιους και εξ ονόματος και για λογαριασμό των ανήλικων τέκνων τους, στις 24/08/2017 και 14/09/2017, αιτήσεις διεθνούς προστασίας, κατά την καταγραφή των οποίων, δήλωσαν, με τη συνδρομή πιστοποιημένων διερμηνέων στην ισπανική γλώσσα ότι το 2012 εγκατέλειψαν τη χώρα καταγωγής τους, όπου διαμένουν συγγενικά μέλη και εισήλθαν στην Ελλάδα, δεν επιθυμούν δε, να επιστρέψουν στη Βενεζουέλα, λόγω του ότι οι πρωτεύοντες προσφεύγοντες ήταν μέλη ενός κοινοτικού συμβουλίου, στο οποίο σημειώνονταν οικονομικές ατασθαλίες από άτομα που τους εξανάγκασαν να τα καλύψουν και να ψηφίσουν υπέρ αυτών, ενώ, μάλιστα, πυροβόλησαν τον δεύτερο προσφεύγοντα, αφού πρώτα είχαν εκτεθεί σε απειλές ζωής. Περαιτέρω, βεβαίωσαν ενυπογράφως ότι τους αναγνώσθηκε το περιεχόμενο των εντύπων καταγραφής, ότι

συμφωνούν με το περιεχόμενό αυτών και ότι ενημερώθηκαν για τις υποχρεώσεις τους και για τα επόμενα στάδια της διαδικασίας.

2.Ακολούθως, ο πρώτος προσφεύγων, η δεύτερη προσφεύγουσα και ο τρίτος προσφεύγων (άνω των 15 ετών), κλήθηκαν, παρουσία διερμηνέα, να παραστούν αυτοπροσώπως ή με τη συνδρομή συμβούλου, στο ως άνω Π.Γ.Α. σε συγκεκριμένες ημερομηνίες και ώρες προκειμένου να λάβει χώρα η εξέταση των αιτήσεων διεθνούς προστασίας αυτών. Οι προσκλήσεις έλαβαν χώρα σε γλώσσα την οποία οι ανωτέρω κατανοούν πλήρως. Έτσι, στις 06/03/2018, 15/03/2018 και 04/04/2018, με τη συνδρομή πιστοποιημένων διερμηνέων στην ισπανική γλώσσα, πραγματοποιήθηκαν, σύμφωνα με τα οριζόμενα στο αρ.52 του ν.4375/2016, οι προγραμματισμένες προφορικές συνεντεύξεις, στις οποίες οι ανωτέρω παραστάθηκαν αυτοπροσώπως, δίχως την παρουσία συμβούλου ή δικηγόρου, αφού πρώτα επιβεβαιώθηκαν τα προσωπικά στοιχεία αυτών, καθώς επίσης, η καλή, φυσική και ψυχική κατάσταση τους για τη διενέργεια αυτών, καθώς επίσης, η κατανόηση από πλευράς τους, των εν λόγω διερμηνέων. Για αυτές τις συνεντεύξεις δε συντάχθηκαν τα σχετικά πρακτικά, την ακρίβεια των οποίων οι ανωτέρω επιβεβαίωσαν ενυπογράφως.

3.Οι αιτήσεις των ανωτέρω δε, εξετάσθηκαν κατ'ουσίαν και απορρίφθηκαν ως αβάσιμες, με την υπ'αρ.πρωτοκ.**49271/31-07-2018** απόφαση του Π.Γ.Α. Αττικής, που έκριναν ότι δεν πληρούνται οι προϋποθέσεις για να αναγνωριστούν οι ανωτέρω ως πρόσφυγες ή ως δικαιούχοι επικουρικής προστασίας. Η εν λόγω απορριπτική απόφαση επιδόθηκε στα πρωτεύοντα μέλη με το υπ'αριθ.πρωτοκ.**55469/29-08-2018** έγγραφο του ίδιου ως άνω οργάνου, με το οποίο τους κατέστη γνωστό, σε γλώσσα που κατανοούν πλήρως, το δικαίωμα να ασκήσουν ενδικοφανή προσφυγή εντός τριάντα ημερών, ενώ επίσης ενημερώθηκαν και για τις συνέπειες της άπρακτης παρόδου της προθεσμίας. Στις **05/09/2018** δε, οι ανωτέρω, ενεργώντας εξ ιδίων και εξ ονόματος και για λογαριασμό των ανήλικων τέκνων τους, άσκησαν την υπ'αρ.πρωτ.**57405** και με ίδια ημεροχρονολογία, **προσφυγή** τους, ζητώντας την επανεξέταση των αιτήσεων τους για χορήγηση καθεστώτος διεθνούς προστασίας. Κατά την κατάθεση αυτών δε, έλαβαν γνώση, σε γλώσσα που κατανοούν πλήρως, για την ημερομηνία εξέτασης της προσφυγής τους, για την κατά κανόνα γραπτή διαδικασία εξέτασης των προσφυγών, καθώς επίσης, για τη δυνατότητα δωρεάν νομικής συνδρομής στις διαδικασίες ενώπιον της Αρχής Προσφυγών και για το δικαίωμά τους να προσκομίσουν συμπληρωματικά στοιχεία ή υπόμνημα, έως και δύο ημέρες προ της ημέρας εξέτασης της προσφυγής τους, συναίνεσαν δε, στη δημόσια διεξαγωγή της συζήτησης της υπόθεσης τους,

4.Για αυτή δε, κατατέθηκε, εμπροθέσμως και παραδεκτώς, υπόμνημα, στο οποίο, κατόπιν αναφοράς του ιστορικού τους, δήλωσαν η προσβαλλομένη πρέπει να ακυρωθεί λόγω α) εσφαλμένης εφαρμογής των διατάξεων ως προς την υπαγωγή τους στο προσφυγικό καθεστώς, επεξηγώντας ότι, λόγω συμμετοχής τους σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα (εκείνη των αντιφρονούντων/πρώην κοινοτικών υπαλλήλων), θα διατρέξουν κίνδυνο της ζωής, σωματικής ακεραιότητας και της ελευθερίας τους (δίωξης) σε περίπτωση επιστροφής τους στη Βενεζουέλα, ενόψει της κλιμακούμενης ανθρωπιστικής και πολιτικής κρίση που επικρατεί στη χώρα καταγωγής, όπου κινδυνεύουν να θεωρηθούν πολιτικοί αντίπαλοι του καθεστώτος επειδή κατήγγειλαν δημόσια την αυθαιρεσία του καθεστώτος, β) μη συνεκτίμησης των εξατομικευμένων περιστάσεων τους (ήτοι, οικογένειας πολυμελούς, σε ζοφερό οικονομικό περιβάλλον), γ) εσφαλμένης αξιολόγησης των ιδιαίτερων προσωπικών περιστάσεών τους και των ισχυρισμών τους και επικουρικώς, δ) της εσφαλμένης μη υπαγωγής τους στην επικουρική προστασία, ενόψει του ότι η Βενεζουέλα εξακολουθεί να βιώνει

ανθρωπιστική, οικονομικοκοινωνική και πολιτική κρίση σε μια πρωτοφανή έξαρση των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Όπως επικουρικός δε, αιτούνται να παραπεμφθεί η υπόθεσή τους στις αρμόδιες αρχές προκειμένου να τους χορηγηθεί άδεια διαμονής για ανθρωπιστικούς λόγους (αρ. 67 Ν.4375/2016) με σκοπό την προστασία της ιδιωτικής και της οικογενειακής ζωής τους στην Ελλάδα, όπου βρίσκονται αδιαλείπτως από το 2012. Σημειωτέον ότι προς επίρρωσιν αυτών, προσκομίσθηκαν τα κάτωθι: συμφωνητικό συμβίωσης των πρωτευόντων μελών της εν λόγω οικογενείας, πιστοποιητικά γεννήσεως αυτών, ληξιαρχικές πράξεις γέννησης των γεννηθέντων στην Ελλάδα τέκνων τους, μισθωτήρια συμφωνητικά κατοικίας, βεβαιώσεις απόδοσης Α.Φ.Μ., βεβαιώσεις Α.Μ.Κ.Α, αποδείξεις αγορών, λογαριασμούς σταθερής τηλεφωνίας και Δ.Ε.Η., βεβαίωση ασφαλιστικής κάλυψης αυτών σε ασφαλιστική εταιρεία, βεβαίωση μόνιμης κατοικίας, καρτέλα εργοσημων, βεβαιώσεις μεταβολής ατομικών στοιχείων φυσικού προσώπου, απόδειξη λογαριασμού τραπεζής, ιατρικές εξετάσεις, βεβαίωση σπουδών των τέκνων τους σε ελληνικά σχολεία και ελέγχους και τίτλους προόδου αυτών, καθώς επίσης, βεβαίωση φοίτησης νηπείου.

5.Η εξεταζόμενη προσφυγή έχει ασκηθεί εμπρόθεσμα και παραδεκτά, σύμφωνα με το άρθρο 61 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 4375/2016 και εξετάζεται ως προς την ουσία της, σύμφωνα με το άρθρο 62 παρ. 1 εδ. α' του Ν. 4375/2016, με έγγραφη διαδικασία, δηλαδή χωρίς να κληθούν οι προσφεύγοντες σε προφορική ακρόαση ενώπιον της Επιτροπής, καθώς η Επιτροπή έκρινε πως, ενόψει του εκτιθέμενου πραγματικού και των προβαλλομένων ισχυρισμών, δεν εμπίπτει σε κάποια από τις περιπτώσεις του αρ. 62 παρ. 1, εδ. β', περ. α'-δ' του Ν. 4375/2016. Επίσης, δεν υπάρχουν ενδείξεις ότι οι προσφεύγοντες χρήζουν διαδικαστικών εγγυήσεων.

6.Σε ό,τι αφορά τους ως άνω προβαλλόμενους ισχυρισμούς περί ακύρωσης της προσβαλλομένης λόγω εσφαλμένης υπαγωγής και αξιολόγησης του υπό κρίση πραγματικού, αυτοί είναι απορριπτέοι ως αλυσιτελώς προβαλλόμενοι δεδομένου ότι η Ανεξάρτητη Επιτροπή Προσφυγών κατά την εκδίκαση προσφυγών κατά των αποφάσεων της Υπηρεσίας Ασύλου κατά τα οριζόμενα στο άρθρο 62 παρ. 7 του Ν. 4375/2016 ερευνά την υπόθεση κατά το νόμο και κατά την ουσία, δυνάμενη να προβεί σε νέα εκτίμηση και αξιολόγηση του αποδεικτικού υλικού και των στοιχείων του φακέλου και αποφαίνεται αιτιολογημένως επί της αίτησης διεθνούς προστασίας του προσφεύγοντος (πρβλ. ΣτΕ 3067/2013, 2650/2009).

II. Ισχυρισμοί των τριών πρώτων προσφευγόντων

1.Η Επιτροπή εξέτασε εκ του φακέλου τους ισχυρισμούς των τριών πρώτων προσφευγόντων, όπως αυτοί διατυπώθηκαν κατά την αρχική καταγραφή των αιτήσεων τους, τις προφορικές συνεντεύξεις και την προσφυγή τους, σε συνδυασμό με το κατατεθέν υπόμνημα και τα σχετικά έγγραφα.

2.Η πρώτη προσφεύγουσα δήλωσε ότι γεννήθηκε στις 18.06.1982 στην πόλη San Cristobal της επαρχίας Tachira της Βενεζουέλας αλλά έζησε στην πόλη Colon της επαρχίας Tachira. Η πατρική της οικογένεια αποτελείται από τους γονείς, τους παππούδες και τα τρία αδέρφια της, που βρίσκονται στη Βενεζουέλα. Στο θρήσκευμα είναι καθολική χριστιανή, ενώ όπως εξήγησε, με τον δεύτερο προσφεύγοντα συμβιώνει από το 2001 και έχει αποκτήσει πέντε τέκνα (τρία στη Βενεζουέλα, δύο στην Ελλάδα, βλ.προσκομισθέντα έγγραφα), που βρίσκονται στη χώρα υποδοχής. Ερωτηθείσα σχετικά, ανέφερε ότι στη Βενεζουέλα δεν εργαζόταν αλλά ασχολούνταν με τα οικιακά, ενώ κάποιες φορές βοηθούσε το σύζυγό της στην επιχείρησή της.

3. Αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους εγκατέλειψε τη χώρα καταγωγής (το Δεκέμβριο του 2012, οπότε έφθασαν στην Ελλάδα αεροπορικά μέσω Ιταλίας), δήλωσε

ότι εκείνη και ο σύζυγός της απειλήθηκαν ύστερα από ένα πρόβλημα που προέκυψε όταν οι ίδιοι ήταν μέλη ενός κοινοτικού συμβουλίου, το οποίο, όπως επεσήμανε, είναι ο μεσαίος σύνδεσμος μεταξύ της κυβέρνησης και της κοινότητας. Εκείνη ήταν οικονομικός ελεγκτής/ταμίας του συμβουλίου κατά τα έτη 2007-2009, ο δε σύζυγός της ήταν ο γραμματέας. Από το συμβούλιο ζητούσαν χρήματα υποβάλλοντας αίτηση στην κυβέρνηση για να πληρώσουν τις δαπάνες όπως το ρεύμα και για τους δρόμους και από την κυβέρνηση ενέκριναν ή όχι την αίτηση. Όταν κάποια στιγμή μία αίτησή τους απορρίφθηκε (συγκεκριμένα, τα χρήματα που τους στάλθηκαν ήταν σαφώς λιγότερα από αυτά που είχαν αιτηθεί, με τη διαφορά να ανέρχεται σε 100.000 βολιβάρ), στη συγκέντρωση όλων των κοινοτικών συμβουλίων της επαρχίας Tachira, κατήγγειλαν την απόρριψη της αίτησης στον επικεφαλής/υπεύθυνο.

4.Μάλιστα, υπέβαλαν την καταγγελία δημόσια και η απάντηση του υπεύθυνου ήταν: «αυτά είναι τα χρήματα που σας ήρθαν με αυτά θα τα βγάλετε πέρα». Ωστόσο, όπως η ανωτέρω εξήγησε, οι ίδιοι δεν αποδέχθηκαν την εν λόγω απάντηση και μετά από εκείνη τη συγκέντρωση, μίλησαν στην κοινότητά τους, την οποία και πληροφόρησαν για την κατάσταση ώστε να μην τους επιρρίψουν ευθύνες ως υπεύθυνους του κοινοτικού συμβουλίου. Ακολούθως δε, αιτήθηκαν και άλλη χρηματική βοήθεια από την κυβέρνηση αλλά και πάλι δεν έλαβαν τα χρήματα. Έτσι, κατόπιν, απευθύνθηκαν στον κυβερνήτη του κρατιδίου της Tachira, ο οποίος δεν τους δέχθηκε και μέσω του εκπροσώπου του, τους ανέφερε: «αν αυτά σας είπε ο κύριος που είναι εκεί, έτσι είναι τα πράγματα. Βγάλτε τα πέρα με τα λεφτά αυτά και να μην μπλέκετε». Εκείνοι δεν ήταν ευχαριστημένοι με αυτή την απάντηση και αποφάσισαν να απευθυνθούν στην εκπομπή «ALO PRESIDENTE», ένα τηλεοπτικό πρόγραμμα που είχε ο Πρόεδρος Τσάβες προκειμένου να επικοινωνεί με τον λαό. Από εκείνη την στιγμή, όμως, άρχισαν τα προβλήματα για την προσφεύγουσα και την οικογένειά της.

5. Πιο συγκεκριμένα, δέχθηκαν δύο απειλητικά τηλεφωνήματα στο σπίτι, κάποια νύχτα. Στο πρώτο εξ αυτών απάντησε η προσφεύγουσα και ο καλών αφού ζήτησε το σύζυγό της, ο οποίος ωστόσο, έλειπε, τους προειδοποίησε ότι θα έπρεπε να προσέχουν. Μετά το δεύτερο τηλεφώνημα δε, φοβήθηκαν πάρα πολύ και επικοινωνήσαν με την οικογένειά τους για να είναι σε εγρήγορση. Κατόπιν, μίλησαν με το συντονιστή του κοινοτικού συμβουλίου και παραιτήθηκαν από το αξίωμά τους το 2009. Το 2010 πήγαν οικογενειακώς με το αυτοκίνητο στο SAN CRISTOBAL, όπου σταμάτησαν στο πάρκινγκ ενός εστιατορίου. Εκεί έφτασε μια μηχανή με δύο ένοπλους, έβαλαν το όπλο στον κρόταφο του συζύγου της και ζήτησαν τα χρήματα και το φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή που είχαν μαζί τους. Αρχικά, ο σύζυγός της αρνήθηκε να δώσει το φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή, αλλά δεδομένου ότι ο ένοπλος έστρεψε το όπλο στο παιδί που κάθονταν στο πίσω κάθισμα, ο σύζυγός της παρέδωσε το φορητό ηλεκτρονικό υπολογιστή και όσα χρήματα είχε και εκείνοι έφυγαν. Άμεσα δε, κατέφυγαν στην αστυνομία, όπου κατέθεσαν μήνυση, αντίγραφο της οποίας έλαβαν ως βεβαίωση. Η προσφεύγουσα ισχυρίστηκε ότι μετά από αυτό το περιστατικό δεν ένιωθε πλέον ασφαλής στη χώρα της και έτσι, αφού αρχικά ήρθαν στην Ελλάδα (όπου είχαν ένα φίλο) ως τουρίστες, επέστρεψαν στη Βενεζουέλα, την οποία αποφάσισαν να εγκαταλείψουν και εισήλθαν στη χώρα υποδοχής.

6.Επίσης, σημειώνεται ότι σύμφωνα με την προσφεύγουσα, η αστυνομία δεν είναι αποτελεσματική, κάτι που σχετίζεται με την κυβέρνηση, επεξηγώντας ότι αυτό μόνο που κάποιος μπορεί να κάνει στη Βενεζουέλα, είναι να αυτοδικήσει για να προστατέψει τον εαυτό του. Ερωτηθείσα σχετικά, ανέφερε ότι από το 2009 έως το 2012 ζούσε στο χωριό καταγωγής (που σημειωτέον, πρόκειται για ένα μικρό χωριό πάνω στο βουνό,

όπου, μάλιστα, πλέον δεν ζει κανένας, καθώς έχουν φύγει όλοι) με φόβο, συμπληρώνοντας ότι εκείνη και ο σύζυγος της έλαβαν μέρος σε μια συγκέντρωση του κοινοτικού συμβουλίου, όπου, πάντως, βρίσκονταν ως προσκεκλημένοι, ενώ πήγαιναν στις συγκεντρώσεις της κοινότητας (200 ατομών συνολικά) αλλά όχι ως μέλη του κοινοτικού συμβουλίου. Αναφορικά με το τι πιστεύει ότι θα της συμβεί σε περίπτωση επιστροφής της στην Βενεζουέλα, η προσφεύγουσα δήλωσε ότι κανείς δεν μπορεί να ζήσει εκεί διότι δεν υπάρχει ούτε τροφή ούτε φάρμακα και η αστυνομία σκοτώνει όποιον θέλει, προσέθεσε δε ότι φοβούνται πάρα πολύ ότι θα συνεχίσουν να τους καταδιώκουν και ότι μπορεί να κάνουν κακό στα παιδιά της.

7. Ο δεύτερος προσφεύγων προέβαλε ότι είναι χριστιανός γνωστικιστής, που γεννήθηκε στις 8.6.1979 στο Καράκας της Βενεζουέλας και έχοντας μείνει σε διάφορες πόλεις, από τον Δεκέμβριο του 1999 και έπειτα, διαβιούσε με τη σύζυγό του (ήδη πρώτη προσφεύγουσα) στο San Juan de Colon. Σε ό,τι αφορά την πατρική του οικογένεια, όπως εξήγησε, ο πατέρας του έχει αποβιώσει, ενώ η μητέρα του ζει μαζί με τον ένα εκ των αδελφών του (ηλικίας 35 ετών) και την οικογένεια αυτού στο San Juan de Colon, η δε αδελφή του (37 ετών) ζει σε άλλη πόλη μαζί με το σύζυγό της, έχει δε και έναν άλλο αδελφό, για τον οποίο δεν γνωρίζει που διαμένει. Ως προς την επαγγελματική του ενασχόληση, ο προσφεύγων δήλωσε ότι εργαζόταν στον τομέα της πληροφορικής και πιο συγκεκριμένα, ως τοπογράφος και ως τεχνικός γραφίστας για μηχανικούς. Έχει λάβει απολυτήριο λυκείου, ενώ φοίτησε για 3 έτη σε πανεπιστήμιο, δίχως, ωστόσο να ολοκληρώσει τη φοίτηση του. Από τη χώρα καταγωγής, έφυγαν στις 29.11.2012 και μέσω Ρώμης, έφθασαν στην Ελλάδα (την 1.12.2012).

8. Αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους εγκατέλειψαν τη Βενεζουέλα, ο προσφεύγων δήλωσε ότι δέχθηκε απειλές τόσο τηλεφωνικές όσο και φυσικές κατά της ζωής του. Πιο συγκεκριμένα, εξήγησε ότι εργαζόταν σε ένα Κοινοτικό Συμβούλιο, το οποίο εισήχθη με έναν καινούριο νόμο του Τσάβες μέσω του οποίου δινόταν περισσότερη δύναμη στο λαό ώστε να βοηθηθούν οι κοινότητες. Όλες αυτές οι επαναστατικές ιδέες δε, άρεσαν στον ίδιο γιατί έτσι μπορούσαν να συνεργάζονται μέσα στις κοινότητές τους, μολονότι, όπως υπογράμμισε, στην πραγματικότητα, πολλοί άνθρωποι δεν έχουν αξίες.

9. Όπως τόνισε, επίσης, ο ίδιος, το 2007 εξελέγη γραμματέας του κοινοτικού συμβουλίου και όλα έβαιναν καλά, μιας και η κυβέρνηση τους έδινε χρήματα και εκείνοι, με βάση τον προϋπολογισμό, μπορούσαν να οργανώσουν το έργο και να δώσουν δουλειά στους κατοίκους, ενώ σύμφωνα με τους προβληθέντες ισχυρισμούς, επειδή στην κοινότητα η πλειοψηφία των ανθρώπων δεν ήταν μορφωμένοι, μόνο τέσσερα άτομα εργάζονταν. Το 2009 δε, υπήρξε νέα εκλογή και ο προσφεύγων επανεξελέγη ως γραμματέας και ταμίας, γιατί ο προηγούμενος ταμίας ήταν ένας ηλικιωμένος άνθρωπος που δεν ήξερε να γράφει. Έτσι, ο προσφεύγων κρατούσε τα πρακτικά των συνεδριάσεων και απασχολούνταν και ως ταμίας, η δε σύζυγος του, έλαβε κάποια θέση στο Δ.Σ., την οποία ο ίδιος δεν θυμάται, μιας και εκείνη ασχολούνταν περισσότερο με το σπίτι και την ανατροφή των παιδιών.

10. Ο προσφεύγων ισχυρίστηκε ότι ουσιαστικά οι εργασίες του κοινοτικού συμβουλίου διεκπεραιώνονταν από τον ίδιο και τον συντονιστή του, ονόματι Jose Antonio Garcia. Το 2011 όταν ζητούσαν χρήματα για τον προϋπολογισμό των έργων, δεν τους απέδιδαν όλο το ποσό. Έτσι, αποφάσισαν με τον συντονιστή του να υποβάλουν μια καταγγελία στον συντονιστή όλων των κοινοτικών συμβουλίων, ονόματι Daniel Berbesi – ο οποίος αργότερα έγινε δήμαρχος του δήμου Ayacucho. Ο Berbesi τους είπε να μην συνεχίσουν την καταγγελία και ότι αφενός, δεν πρέπει να διαδοθεί το γεγονός ότι δεν τους

αποδίδουν όλο το ποσό και αφετέρου, πρέπει να προσπαθήσουν να εργαστούν με βάση τα χρήματα που τους στέλνουν. Εκείνοι του είπαν ότι θα ενημερώσουν τον Τσάβες και ότι ο Πρόεδρος ήθελε να συνεργάζεται με τα κοινοτικά συμβούλια. Συγκεκριμένα δε, εκείνο τον καιρό ο Πρόεδρος Τσάβες είχε τις Κυριακές ένα πρόγραμμα στα ΜΜΕ που ονομάζονταν «Alo Presidente» όπου οι απλοί πολίτες μπορούσαν να κάνουν καταγγελία και να συνομιλήσουν απευθείας με τον Πρόεδρο.

11. Έτσι, ο προσφεύγων και ο συντονιστής του κατήγγειλαν το περιστατικό και συνέπεια αυτού, άρχισαν να δέχονται απειλές. Αρχικά, δια τηλεφώνου τους είπαν «ξέρουμε που ζείτε, ξέρουμε ότι δεν έχει γείτονες [...] σταματήστε τις καταγγελίες» και επειδή φοβήθηκαν, συνέχισαν να εργάζονται χωρίς να συνεχίζουν τις καταγγελίες, αλλά η τελευταία απειλή ήταν προσωπική προς τον προσφεύγοντα και την οικογένειά του. Συγκεκριμένα, βρίσκονταν στο San Cristobal, όπου στάθμευσαν το αυτοκίνητο για να εισέλθουν σε ένα εστιατόριο, όπου δυο επιβαίνοντες σε μηχανή, τους επιτέθηκαν. Ο ένας εξ αυτών δε, τον απείλησε με ένα πιστόλι στο κρόταφο και του ζήτησε το φορητό υπολογιστή που είχε στην θήκη του αυτοκινήτου και εν συνεχεία, απειλώντας το ένα παιδί τους, πήραν το πορτοφόλι και το φορητό υπολογιστή αυτών και έφυγαν. Από εκείνο το σημείο εντάθηκε ο φόβος τους για την ζωή τους και αναζήτησαν τρόπους να φύγουν από τη χώρα.

12. Ο ίδιος δε, δεν επιθυμεί να επιστρέψει γιατί θα τους καταδιώκουν για τον ίδιο λόγο που αναγκάστηκαν να φύγουν. Επιπλέον, η κατάσταση ασφαλείας της χώρας έχει χειροτερέψει, καθώς υπάρχει σημαντική έλλειψη τροφίμων και φαρμάκων, η οποία θα θέσει σε κίνδυνο την διαβίωση όλων των μελών της οικογένειάς του. Επ'αυτού δε, επεσήμανε ότι όλοι οι συγγενείς του που ζουν στην Βενεζουέλα έχουν αδυνατίσει, γιατί αναγκάζονται να τρώνε λιγότερο από ό,τι θα έπρεπε, ο ίδιος δε, κάνει ό,τι μπορεί για να βοηθήσει τη μητέρα και την αδερφή του ώστε να μπορέσουν να τρώνε καλύτερα. Επίσης, εξακολουθεί να φοβάται ότι θα συλληφθεί όταν φθάσει στο αεροδρόμιο της Βενεζουέλας διότι συλλαμβάνουν τα άτομα που είναι στην μαύρη λίστα και τα θέτουν υπό παρακολούθηση γιατί πιστεύουν ότι θα κάνουν κάποιο κίνημα ενάντια στην κυβέρνηση.

13. Ο τρίτος προσφεύγων, υιός των πρωτευόντων προσφευγόντων, δήλωσε ότι είναι άθεος, γεννηθείς στις 07.06.2001 στο San Juan de Colon της Βενεζουέλας, όπου αφενός μεν, φοίτησε ως την 5^η τάξη, αφετέρου δε, βρίσκονται οι δύο του γιαγιάδες, ενώ έχει θείους σε άλλα μέρη της χώρας καταγωγής, αλλά δεν θυμάται σε ποια μέρη ακριβώς. Η οικογένειά του αποτελείται από τους γονείς του και τα πέντε αδέρφια του που βρίσκονται όλοι στην Ελλάδα, όπου πηγαίνει στο σχολείο (3^η γυμνασίου, πρβλ.προσκομισθέντα έγγραφα). Αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους αναγκάστηκε να φύγουν από τη Βενεζουέλα, ο ανωτέρω δήλωσε ότι έφυγε για να ακολουθήσει τους γονείς του, οι οποίοι του είπαν για την κατάσταση που βρίσκεται η χώρα και για διάφορα πράγματα που συνέβησαν εκεί. Όπως εξήγησε, μάλιστα, ο ίδιος ήταν παρών σε μια ληστεία (όταν δύο κακοποιοί τους απείλησαν για να τους δώσουν χρήματα, τσάντες και έναν υπολογιστή), κατόπιν της οποίας πήγαν στο αστυνομικό τμήμα αλλά εκείνος αποκοιμήθηκε στο αυτοκίνητο, καθώς επίσης, σε κάποια περίεργα τηλεφωνήματα. Προσωπικά, πάντως, εξήγησε ότι δεν δέχθηκε κάποια απειλή, ενώ αναφέρθηκε στη δύσκολη γενική κατάσταση που επικρατεί στη Βενεζουέλα και στην έλλειψη τροφίμων για την οποία του μιλούν και οι γιαγιάδες του όταν μιλάει μαζί τους στο τηλέφωνο. Ο ίδιος δε, δεν επιθυμεί να επιστρέψει εκεί λόγω της κατάστασης που επικρατεί, τονίζοντας ότι στην Ελλάδα έχει καλύτερα πανεπιστήμια για να σπουδάσει.

III. Αξιολόγηση των ως άνω ισχυρισμών

1.Υπό το φως το ανωτέρω ισχυρισμών, η Επιτροπή τονίζει ότι, κατά τη διαδικασία της αξιολόγησης αυτών, ενώ το βάρος της απόδειξης παραμένει κατ'αρχήν στους προσφεύγοντες, το καθήκον εξακρίβωσης και αξιολόγησης των ισχυρισμών τους, «μοιράστηκε» ανάμεσα σε αυτούς και τον εξεταστή,¹ υπό το πρίσμα, πάντοτε, του άρθρου 4 παρ.5 της Οδηγίας 2011/95/EU (όπως ενσωματώθηκε στην ελληνική έννομη τάξη με το αρ.4 παρ.5 του π.δ.141/2013). Συνάμα, οι προβληθέντες ισχυρισμοί δεν εκτιμήθηκαν με τρόπο αφηρημένο, μα εντός του ευρύτερου πλαισίου της σχετικής κατάστασης.²

2.Ενόψει των ανωτέρω, σε συνδυασμό με τα προσκομισθέντα έγγραφα, η Επιτροπή κάνει δεκτούς τους ισχυρισμούς τους αναφορικά με τα προσωπικά τους στοιχεία, το θρήσκευμα τους (οι καθολικοί χριστιανοί ανέρχονται στο 96% του συνολικού πληθυσμού και στο 2%, οι προτεστάντες),³ την ιθαγένεια και την εθνοτική τους καταγωγή (κύριες εθνοτικές ομάδες στη Βενεζουέλα είναι οι ισπανοί, ιταλοί, πορτογάλοι, άραβες, γερμανοί, αφρικανοί και ιθαγενείς), τις περιοχές γέννησης και διαμονής τους (πόλη San Cristobal⁴ στην επαρχία Tachira, το Καράκας,⁵ καθώς και η πόλη Colon),⁶ την επαγγελματική τους κατάσταση (τη συμμετοχή τους στο κοινοτικό συμβούλιο για το χρονικό διάστημα 2007-2009), το μορφωτικό τους επίπεδο, όπως και τη διαδρομή που ακολούθησαν έως ότου φτάσουν στην Ελλάδα, ομοίως με την προσβαλλομένη απόφαση, καθόσον παρουσιάζουν εσωτερική συνοχή και δεν προκύπτουν λόγοι αμφισβήτησης αυτών, στο μέτρο που αυτό είναι δυνατό δε, επιβεβαιώνονται από αξιόπιστες διεθνείς πηγές.

3.Ως προς τους ισχυρισμούς των προσφευγόντων αναφορικά με τους λόγους για τους οποίους εγκατέλειψαν τη χώρα καταγωγής και δεν επιθυμούν να γυρίσουν σε αυτήν, ήτοι, **α) το φόβο διακινδύνευσης της σωματικής ακεραιότητας ή/και ζωής τους, λόγω της προηγούμενης απασχόλησης αυτών στο κοινοτικό συμβούλιο, επ'αφορμή της οποίας, κατήγγειλαν σε διάφορους φορείς τη μείωση του ποσού που ελάμβαναν προς εκτέλεση του έργου τους και ως εκ τούτου, ενόψει αποδιδόμενων πολιτικών πεποιθήσεων, έχουν στοχοποιηθεί από κρατικούς φορείς, που, μάλιστα, απείλησαν αυτούς δια τηλεφώνου σε δύο περιστάσεις, αλλά και λήστεψαν και β) την οικονομική ένδεια και την αδυναμία εύρεσης εργασίας ενόψει της τεταμένης κατάστασης που επικρατεί στη χώρα καταγωγής,** επισημαίνονται τα κάτωθι για έκαστο ισχυρισμό.

4.Σε ο,τι αφορά τον πρώτο εκ των ως άνω αναφερόμενων ισχυρισμών, η Επιτροπή τονίζει ότι, μολονότι η εμπλοκή των ανωτέρω στην τοπική αυτοδιοίκηση και η δυσαρέσκεια κρατικών παραγόντων απέναντι τους κατόπιν της κατάθεσης από

¹ Βλ. Ύπατη Αρμοστεία των Ηνωμένων Εθνών για τους πρόσφυγες, Εγχειρίδιο για τις διαδικασίες και τα κριτήρια καθορισμού του καθεστώτος των Προσφύγων, ΣΤ' Έκδοση, Αθήνα, 2009, παρ. 195. Εφεξής, «Υ.Α., Εγχειρίδιο».

² Ως άνω, παρ. 42.

³ CIA, World Factbook, South America: Venezuela, <https://www.cia.gov/library/publications/the-world-factbook/geos/ve.html>

⁴ <https://www.google.com/maps/place/%CE%A3%CE%B1%CE%BD+%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BC%CF%80%CE%B1%CE%BB,+%CE%A4%CE%B1%CF%87%CE%AF%CF%81%CE%B1,+%CE%92%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B6%CE%BF%CF%85%CE%AD%CE%BB%CE%B1/@7.7176939,-72.3053821,11.75z/data=!4m5!3m4!1s0x8e666ca49582d39f:0xe35525b271c7ef85!8m2!3d7.7713572!4d-72.2261466>

⁵ <https://www.google.com/maps/place/%CE%9A%CE%B1%CF%81%CE%AC%CE%BA%CE%B1%CF%82,+%CE%9F%CE%BC%CE%BF%CF%83%CF%80%CE%BF%CE%BD%CE%B4%CE%B9%CE%B1%CE%BA%CE%AE+%CE%A0%CE%B5%CF%81%CE%B9%CF%86%CE%AD%CF%81%CE%B5%CE%B9%CE%B1,+%CE%92%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B6%CE%BF%CF%85%CE%AD%CE%BB%CE%B1/@10.4683841,-66.9604059,12z/data=!3m1!4b1!4m5!3m4!1s0x8c2a58adcd824807:0x93dd2eae0a998483!8m2!3d10.4805937!4d-66.9036063>

⁶ <https://www.google.com/maps/place/%CE%A3%CE%B1%CE%BD+%CE%9A%CF%81%CE%AF%CF%83%CF%84%CE%BF%CE%BC%CF%80%CE%B1%CE%BB,+%CE%A4%CE%B1%CF%87%CE%AF%CF%81%CE%B1,+%CE%92%CE%B5%CE%BD%CE%B5%CE%B6%CE%BF%CF%85%CE%AD%CE%BB%CE%B1/@7.7176939,-72.3053821,11.75z/data=!4m5!3m4!1s0x8e666ca49582d39f:0xe35525b271c7ef85!8m2!3d7.7713572!4d-72.2261466>

πλευράς τους, μήνυσης στην αστυνομία⁷ για τα, λιγότερα από τα προβλεπόμενα στον προϋπολογισμό, χρήματα που έλαβαν στο κοινοτικό τους συμβούλιο, οι ισχυρισμοί τους αναφορικά με τις τηλεφωνικές απειλές και την επίθεση που δέχθηκαν λόγω ακριβώς του ότι αποκάλυψαν το ανωτέρω και οδήγησαν και άλλες κοινότητες στο να διαμαρτυρηθούν σχετικά (βλ.υπόμνημα), χαρακτηρίζονται από έλλειψη εξατομίκευσης, προσωπικών στοιχείων και μιας, στοιχειωδώς έστω, λεπτομερούς αναφοράς, παρίστανται δε, ασαφείς, γενικοί και ελλιπείς, ιδίως όσον αφορά στα προσδιοριστικά στοιχεία (τρόπο, χρόνο, συνθήκες, κ.ο.κ.) των επικαλούμενων γεγονότων, καθώς οι ανωτέρω, παρέθεσαν ελάχιστες -και αυτές αποσπασματικές- πληροφορίες και δεν εξήγησαν, έστω αμυδρώς, γιατί θεωρούν ότι, παρά τη μετέπειτα παραίτηση τους από τις θέσεις που κατείχαν και δίχως να έχουν οιαδήποτε πολιτική δράση (πολλώ δε μάλλον, ακόμη/πλέον ενεργή), έχουν στοχοποιηθεί από τις κρατικές/αστυνομικές αρχές και από το κυβερνών κόμμα, επικαλούμενοι όλως ασαφώς, φόβο δίωξης και μάλιστα, ζωής, αρκεσθέντες στην αόριστη αναφορά διακινδύνευσης τους, όταν, μάλιστα, από το υπό κρίση πραγματικό και τις ρητές δηλώσεις αυτών, προκύπτει ότι από το 2009 έως και το 2012 (οπότε τελικώς εγκατέλειψαν τη Βενεζουέλα) ούτε οι ίδιοι προσωπικά ούτε οι συγγενείς τους (που εξακολουθούν να διαμένουν στην περιοχή καταγωγής), δέχθηκαν οιαδήποτε απειλή ή όχληση, τουναντίον δε, ανενόχλητοι συμμετείχαν στα τοπικά συμβούλια ως απλά μέλη.

5.Άλλωστε, δεδομένης της αοριστίας της σχετικής αφήγησης των προσφευγόντων - παρά τις κατ'επανάληψη διευκρινιστικές ερωτήσεις που τους τέθηκαν- το γεγονός της ληστείας, αληθές υποτιθέμενο, παρίσταται ως ένα μεμονωμένο και περιστασιακό συμβάν, συνδεδεμένο ευλόγως με την, άμεσα συνυφασμένη με τη δεινή οικονομική κατάσταση,⁸ εγκληματικότητα που επικρατούσε στη Βενεζουέλα εκείνη τη χρονική περίοδο⁹ (αλλά και επί του παρόντος,¹⁰ βλ.και πιο κάτω) και όχι με την επικαλούμενη

⁷Σημειωτέον επ'αυτού ότι η Βενεζουέλα διαθέτει διάφορες κρατικές, μητροπολιτικές και δημοτικές αστυνομικές δυνάμεις, οι οποίες απασχολούν από κοινού περισσότερους από 18.000 ανθρώπους. Η μητροπολιτική αστυνομία του Καρακάς αριθμεί πάνω από 9.000 αστυνομικούς. Σε όλη τη χώρα υπάρχουν σημεία ελέγχου της αστυνομίας (alcabalas), τα οποία αρχικά εισήχθησαν στην αποικιακή εποχή και χρησιμοποιούν ως σημεία συγκέντρωσης φόρων για τους Ισπανούς. Είναι επανδρωμένα από την Εθνική Φρουρά ή την αστυνομία και είναι κοινά στους δρόμους έξω από τις πόλεις. Μερικές φορές, η κίνηση διακόπτεται και πραγματοποιούνται έλεγχοι ταυτότητας και εγγράφων. Η Policia Tcnica Judicial (PTJ) είναι αστυνομική δύναμη στο Υπουργείο Δικαιοσύνης και είναι υπεύθυνη για τη διερεύνηση των εγκλημάτων. Οι αστυνομικοί φορούν μαύρες στολές ή απλά ρούχα. Η Guardia Nacional (Εθνική Φρουρά) είναι μια παραστρατιωτική δύναμη που διοικείται από το Υπουργείο Άμυνας, με σκοπό την παροχή εθνικής ασφάλειας στη χώρα και στα σύνορά της. Είναι παρόντες στα alcabalas και στα συνοριακά σημεία ελέγχου και περιπολούν την ακτή. Είναι αναγνωρίσιμοι από τις πράσινες στολές τους. βλ. BBC, Venezuela crisis: The "colectivo" groups supporting Maduro, 6 February 2019 <http://www.think-venezuela.net/police.htm>

⁸<http://www.iefimerida.gr/news/310096/rekor-egklimatikotitas-sti-venezoyela-2016-eginan-shedon-30000-dolofonies-eikones>

⁹ Βλ.αντί άλλων, το Παρατηρητήριο Βίας στη Βενεζουέλα (OVV). Ενδεικτικά αναφέρεται ότι τα στοιχεία για το 2016 κατατάσσουν τη Βενεζουέλα στη δεύτερη θέση μετά το Ελ Σαλβαδόρ σε αναλογία πληθυσμού, με 100 δολοφονίες για κάθε 100 χιλιάδες κατοίκους. Βάσει άλλης πηγής δε, κάθε μισή ώρα ένας άνθρωπος σκοτώνεται στη Βενεζουέλα. Η παρουσία του οργανωμένου εγκλήματος σε συνδυασμό με ένα τεράστιο αριθμό πυροβόλων όπλων στα χέρια πολιτών και της επικρατούσας ατιμωρησίας γενικότερα, καθώς επίσης η αστυνομική διαφθορά και η βιαιότητα έχουν εδραιώσει τη βία στην κοινωνία της Βενεζουέλας. Η παρουσία του οργανωμένου εγκλήματος δεν είναι κάτι καινούριο στη Βενεζουέλα. Ωστόσο υπάρχουν στοιχεία αυξητικής δραστηριότητας του οργανωμένου εγκλήματος κατά την τελευταία δεκαετία που έχουν οδηγήσει όχι μόνο στην αύξηση ανθρωποκτονιών, απαγωγών και εκβιασμών αλλά συνέτειναν στην αύξηση του μικρεμπορίου ναρκωτικών κάνοντας τις φτωχές και αστικές γειτονίες περισσότερο βίαιες. Βλ. International Crisis Group (ICG), Violence and Politics in Venezuela, 17 August 2011, Latin America Report N°38, available at: <http://www.refworld.org/docid/4e4c9ddb2.html>. Επιπρόσθετα, από το Φεβρουάριο του 2014 υπήρξε μια σειρά διαμαρτυριών κατά της κυβέρνησης της Βενεζουέλας και του προέδρου Nicolas Maduro. Οι λόγοι για τις διαδηλώσεις περιλαμβάνουν καταγγελίες για παραβιάσεις ανθρωπίνων δικαιωμάτων, για χρόνια έλλειψη βασικών αγαθών καθώς και για τα υψηλά επίπεδα εγκληματικής βίας, βλ.σχετικά, π.χ., http://en.wikipedia.org/wiki/Venezuela#cite_note-bloomberg20140214-73, § Government and politics.

¹⁰ Η αντιπολίτευση στη Βενεζουέλα καταγγέλλει την κυβέρνηση του Nicolas Maduro ότι ευθύνεται για την αύξηση της εγκληματικότητας και κατατάσσει το θέμα της ασφάλειας ως το σημαντικότερο πρόβλημα μαζί με την οικονομική κρίση. Η αποδοκιμασία στο πρόσωπο του Maduro αποτυπώνεται και στην δημοσκόπηση της εταιρείας Delphos, η οποία δημοσιεύεται σήμερα Πέμπτη στα MME της Βενεζουέλας, σύμφωνα με την οποία το 90% των οπαδών του καθεστώτος και της αντιπολίτευσης θεωρεί ότι η κατάσταση στη χώρα είναι ιδιαίτερος κακή και μόνο ένα 25% των

συνεχιζόμενη στοχοποίηση, υπό το πρίσμα, πάντοτε, του προφίλ των προσφευγόντων (ως μη ενεργών στο πολιτικό σκηνικό της χώρας) και των εξατομικευμένων χαρακτηριστικών αυτών, λαμβανομένου υπόψιν και του χρόνου που έχει μεσολαβήσει από τα επικαλούμενα περιστατικά (ήδη, μια δεκαετία από την παύση της ενασχόλησης αυτών με τα κοινά).

6.Ως εκ τούτου, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψιν τις ανωτέρω διαπιστούμενες αοριστίες και ασάφειες, καθώς και το γεγονός ότι οι προσφεύγοντες, αρκεσθέντες σε γενικόλογες τοποθετήσεις, δεν διευκρίνισαν επαρκώς τις περιστάσεις κάτω από τις οποίες θεωρούν ότι εξακολουθούν να κινδυνεύουν και δεν απέδωσαν, ούτε κατ'ελάχιστο, τις στοιχειώδεις λεπτομέρειες σχετικά με την επικαλούμενη εξακολουθητική στοχοποίηση και τον κίνδυνο καταδίωξης τους από τις κρατικές αρχές, δεν αποδέχεται τους ως άνω αναφερόμενους ισχυρισμούς περί δίωξης αυτών λόγω των αποδιδόμενων πολιτικών πεποιθήσεων τους.

7.Αναφορικά με τους ισχυρισμούς της πρώτης προσφεύγουσας και του τρίτου προσφεύγοντος για την οικονομική δυσπραγία και τις ελλείψεις στα τρόφιμα και στα φάρμακα, αυτοί γίνονται αποδεκτοί ως αξιόπιστοι. Άλλωστε, πέραν της συνεκτικής αφήγησης αυτών, σωρεία πηγών επιβεβαιώνουν τα ανωτέρω. Σύμφωνα με το BBC¹¹, η πολιτική κρίση της Βενεζουέλας φαίνεται να φθάνει σε σημείο βρασμού, εν μέσω αυξανόμενων προσπαθειών της αντιπολίτευσης να εκτοπίσει τον σοσιαλιστή πρόεδρο Nicolás Maduro. Η χώρα της Νότιας Αμερικής διολισθαίνει προς τα κάτω εδώ και χρόνια με την αυξανόμενη πολιτική δυσaráσκεια που τροφοδοτείται περαιτέρω από τον υπερβολικό πληθωρισμό, τις περικοπές ρεύματος και την έλλειψη τροφίμων και φαρμάκων. Πολλοί άνθρωποι εκφράζουν την αποδοκιμασία τους, φεύγοντας από την Βενεζουέλα. Σύμφωνα με τα στοιχεία των Ηνωμένων Εθνών, τρία εκατομμύρια πολίτες Βενεζουέλας έχουν εγκαταλείψει τη χώρα από το 2014, όταν άρχισε να εμφανίζεται η οικονομική κρίση. Ωστόσο, ο αντιπρόεδρος Delcy Rodríguez αμφισβήτησε τα στοιχεία, λέγοντας ότι είναι διογκωμένα από τις «εχθρικές χώρες» που προσπαθούν να δικαιολογήσουν μια στρατιωτική επέμβαση.

8. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Al Jazeera¹², η έλλειψη μακροοικονομικής διαφάνειας από την πλευρά της κυβέρνησης του προέδρου Nicolas Maduro, δυσκόλευσε τον ακριβή υπολογισμό της έκτασης των δεινών της χώρας. Σύμφωνα με το ΔΝΤ, η οικονομία της Βενεζουέλας εκτιμάται ότι έχει μειωθεί κατά περισσότερο από το ένα τρίτο μεταξύ των ετών 2013 και 2017. Το περασμένο έτος εκτιμάται ότι η οικονομία της Βενεζουέλας συρρικνώθηκε κατά 18%. Την κατάσταση επιδεινώνει ο υπερπληθωρισμός, για τον

οπαδών της κυβέρνησης συνεχίζουν να τη στηρίζουν ακόμη. Επίσης, Σύμφωνα με την έκθεση του αμερικανικού υπουργείου εξωτερικών για τα ανθρώπινα δικαιώματα στη Βενεζουέλα του 2018, το σύνταγμα προβλέπει την ανεξαρτησία της δικαιοσύνης, αλλά το δικαστικό σώμα στερείται ανεξαρτησίας και γενικά κρίνει υπέρ της κυβέρνησης σε όλα τα επίπεδα. Υπήρξαν αξιόπιστοι ισχυρισμοί περί διαφθοράς και πολιτικής επιρροής σε όλο το δικαστικό σώμα. Σύμφωνα με δημοσιεύματα της Διεθνούς Επιτροπής Νομικών, ποσοστό μεταξύ 66% και 80% όλων των δικαστών ήταν προσωρινά διορισμένοι και υπόκεινταν σε παύση κατά βούληση από την Δικαστική Επιτροπή (TSJ). Οι προσωρινοί και έκτακτοι δικαστές, οι οποίοι νομίμως έχουν τα ίδια δικαιώματα και εξουσίες με τους μόνιμους δικαστές, φέρεται ότι υπόκεινταν σε πολιτική επιρροή από διάφορα υπουργεία και από τον νεοδιορισθέντα γενικό εισαγγελέα για να αποφασίσουν υπέρ της κυβέρνησης. Υπήρξε γενική έλλειψη διαφάνειας και σταθερότητας στις αναθέσεις εισαγγελικών σε υποθέσεις και έλλειψη τεχνικών κριτηρίων για την ανάθεση των περιφερειακών εισαγγελικών σε ποινικές έρευνες. Αυτές οι ελλείψεις εμπόδιζαν τη δυνατότητα προσαγωγής των παραβατών στη δικαιοσύνη και οδήγησαν σε ποσοστό ατιμωρησίας κατά 90% για κοινά εγκλήματα και υψηλότερο ποσοστό ατιμωρησίας σε περιπτώσεις υποτιθέμενων παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. USDOS – US Department of State: Country Report on Human Rights Practices 2017 - Venezuela, 20 April 2018 <https://www.ecoi.net/en/document/1430430.html>

¹¹ BBC, Venezuela crisis: How the political situation escalated, 24 January 2019, <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-36319877>

¹² Patricia Sabga, What brought Venezuela's economy to ruin?, Al Jazeera, 1 February 2019, available at: <https://www.aljazeera.com/news/2019/02/brought-venezuela-economy-ruin-190201152238535.html>

οποίο το ΔΝΤ αναφέρει ότι θα μπορούσε να φτάσει τα 10 εκατομμύρια επί τοις εκατό, το β' εξάμηνο του 2019. Πέρα από το σχεδόν ασύλητο νούμερο, υπάρχει μια τεράστια ανθρώπινη δυστυχία. Περίπου τρία εκατομμύρια άνθρωποι έχουν εγκαταλείψει τη Βενεζουέλα από το 2015, σύμφωνα με τον ΟΗΕ. Το σύστημα δημόσιας υγείας βρίσκεται υπό κατάρρευση. Τα φάρμακα, η ηλεκτρική ενέργεια και το καθαρό νερό είναι ελλιπείς. Στα τρόφιμα υπάρχουν ελλείψεις. Ο υποσιτισμός είναι ευρέως διαδεδομένος. Πλέον η χώρα διανύει μία πολιτική κρίση που έχει διαχωρίσει τις μεγάλες δυνάμεις του κόσμου και προκάλεσε ανταγωνιστικές αναλύσεις σχετικά με τις αιτίες που οδήγησαν στην καταστροφή της οικονομίας της Βενεζουέλας. Τα δυτικά έθνη, υπό την ηγεσία των Ηνωμένων Πολιτειών, υποστήριξαν τον αυτοανακηρυγμένο προσωρινό πρόεδρο Juan Guaido. Η Ρωσία, η Κίνα και η Τουρκία στηρίζουν τον Nicolas Maduro, ο οποίος έχει δεσμευθεί να παραμείνει στην εξουσία για δεύτερη, εξαετή περίοδο παρά τις κατηγορίες για εκτεταμένη εκλογική απάτη.

9. Η κάποτε σύγχρονη οικονομία της Βενεζουέλας κατέρρευσε σε ένα είδος φεουδαρχίας του 21ου αιώνα. Η νομισματοποίηση των μεγάλων δημόσιων ελλειμμάτων, σε συνδυασμό με την κακή διαχείριση της ελεγχόμενης από το κράτος πετρελαϊκής βιομηχανίας, οδήγησε σε υπερπληθωρισμό και έλλειψη ξένου νομίσματος, βασικών αγαθών και βιομηχανικών εισροών. Ένα οικονομικό σχέδιο το οποίο ξεκίνησε τον Αύγουστο του 2018 περιελάμβανε την απομάκρυνση πέντε μηδενικών από το νόμισμα, μια τεράστια υποτίμηση του νομίσματος και μια μεγάλη αύξηση του κατώτατου μισθού εν μέσω μιας μόνιμης ad hoc πολιτικής παρέμβασης, ισχυρού κρατικού ελέγχου της οικονομίας και κατάφωρης παραβίασης του κράτους δικαίου.¹³

10. Τα αδύναμα θεσμικά όργανα και η πολιτικοποιημένη δικαστική εξουσία υπονομεύουν τα δικαιώματα ιδιοκτησίας στη Βενεζουέλα. Οι οικονομικές πολιτικές της κυβέρνησης, ιδίως οι έλεγχοι του νομίσματος και των τιμών, έχουν αυξήσει σημαντικά τις ευκαιρίες για διαφθορά, τις δραστηριότητες της μαύρης αγοράς και τη συμπαιγνία μεταξύ δημοσίων υπαλλήλων και των δικτύων του οργανωμένου εγκλήματος. Ο πρόεδρος έχει υπερβολική εξουσία σε όλους τους κλάδους της κυβέρνησης. Τα αυξημένα ποσοστά της εγκληματικότητας προκάλεσαν μαζική μετανάστευση.¹⁴

11. Σύμφωνα με το CNN¹⁵, η Βενεζουέλα έχει χάσει το ήμισυ της οικονομίας της από το 2013. Η ανεργία θα φτάσει το 30% και οι τιμές για όλα τα είδη αγαθών στη χώρα θα αυξηθούν φέτος (2018) κατά 13.000%, σύμφωνα με νέα στοιχεία που δημοσιεύθηκαν την Πέμπτη από το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο. Η Βενεζουέλα αντιμετωπίζει μια οικονομική, πολιτική και ανθρωπιστική κρίση που προκαλείται σε μεγάλο βαθμό από τις πολιτικές της κυβέρνησης, λένε οι οικονομολόγοι. Οι ελλείψεις σε τρόφιμα και φάρμακα είναι ευρέως διαδεδομένες. Οι άνθρωποι αναζητούν τροφή στα σκουπίδια. Οι πολίτες εγκαταλείπουν τη χώρα κατά χιλιάδες. Το νόμισμα, το Bolívar, είναι σχεδόν άχρηστο. Η κυβέρνηση έχει αθετήσει το χρέος της. Παγκόσμιοι ηγέτες αποκαλούν τον πρόεδρο Nicolas Maduro δικτάτορα.

IV. Νομική βάση για υπαγωγή αυτών στο προσφυγικό καθεστώς

1. Σύμφωνα με τις διατάξεις του άρθρου 1Α(2) της Σύμβασης της Γενεύης του 1951 και του Π.Δ. 141/2013, ως πρόσφυγας νοείται κάθε πρόσωπο που έχει βάσιμο και δικαιολογημένο φόβο δίωξης λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, συμμετοχής σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή πολιτικών πεποιθήσεων, βρίσκεται εκτός της χώρας της

¹³ <https://www.heritage.org/index/country/venezuela>

¹⁴ Ibid.

¹⁵ Patrick Gillespie, Half the Venezuelan Economy has Disappeared, CNN, 25 January 2018, <https://money.cnn.com/2018/01/25/news/economy/venezuela-imf/index.html>

οποίας είναι πολίτης και δεν δύναται ή λόγω του φόβου αυτού δεν επιθυμεί να απολαύσει την προστασία της χώρας αυτής, εξαιτίας γεγονότων που συνδέονται με τους ίδιους ως άνω λόγους. Σύμφωνα με τα προαναφερθέντα, για την αναγνώριση της ιδιότητας του πρόσφυγα απαιτείται να συντρέχει στο πρόσωπο του προσφεύγοντος αντικειμενικός δικαιολογημένος («well-founded» βάσει της Σύμβασης του 1951) φόβος διώξεως για έναν από τους περιοριστικά αναφερόμενους λόγους στο άρθρο 1 Α (2) της Συμβάσεως της Γενεύης. Γίνεται μάλιστα δεκτό ότι για την συνδρομή των παραπάνω σωρευτικών προϋποθέσεων δεν απαιτείται πλήρης απόδειξη, αλλά αρκεί να πιθανολογηθεί η ύπαρξή τους ως εύλογη, επί τη βάσει πραγματικών περιστατικών, παρατιθέμενων από τον προσφεύγοντα με τρόπο αναλυτικό και επαρκώς πειστικό και ικανών να οδηγήσουν στο συμπέρασμα ότι συντρέχουν οι απαιτούμενες προϋποθέσεις υπαγωγής του στο καθεστώς προστασίας.¹⁶

2. Σε κάθε περίπτωση, πάντως, ο αλλοδαπός που επιθυμεί την υπαγωγή του στο ειδικό προστατευτικό καθεστώς του πρόσφυγα, οφείλει να εκθέσει στη Διοίκηση με στοιχειώδη σαφήνεια τα συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά που του προκαλούν, κατά τρόπο αντικειμενικώς δικαιολογημένο, φόβο διώξεως, λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων (ΣτΕ 1647/2010, 1628, 2424/2007, 1093, 1653/2008 κ.α). Και ναι μεν δεν είναι υποχρεωμένος να προσκομίσει τυπικά αποδεικτικά στοιχεία για την απόδειξη των ισχυρισμών του, έχει την υποχρέωση όμως να επικαλεστεί, έστω και χωρίς να προσκομίζει τέτοια αποδεικτικά στοιχεία, συγκεκριμένα πραγματικά περιστατικά, ικανά να στοιχειοθετήσουν την συνδρομή των προϋποθέσεων υπαγωγής του στο ανωτέρω προστατευτικό καθεστώς (βλ ΣΤΕ 1556/2011, 2401/2010, 1464/2010, 158/2010 κ.ά). Όπως δε έχει περαιτέρω κριθεί (βλ. ΣτΕ 2232/2005), κατά την έννοια της ανωτέρω διατάξεως της Διεθνούς Συμβάσεως της Γενεύης, ως πρόσφυγας μπορεί να χαρακτηριστεί και το πρόσωπο, το οποίο επικαλείται φόβο διώξεως (λόγω φυλής, θρησκείας, εθνικότητας, κοινωνικής τάξεως ή πολιτικών πεποιθήσεων) από μη κρατικούς φορείς, υπό την προϋπόθεση, πάντως, ότι τα όργανα του κράτους, του οποίου την υπηκοότητα έχει το ανωτέρω πρόσωπο, δεν είναι σε θέση ή δεν επιθυμούν να παράσχουν προστασία έναντι της εν λόγω, προερχομένης από μη κρατικούς φορείς, διώξεως.

3. Αναφορικά με την έννοια της «δίωξης» τονίζεται ότι αυτή δεν προβλέπεται ρητώς στη Σύμβαση του 1951. Από το άρθρο 33 της Σύμβασης, όμως, συνάγεται πως η απειλή κατά της ζωής ή της ελευθερίας για λόγους που αναφέρονται στη Σύμβαση (αφορούν δηλαδή περιοριστικά στη φυλή, τη θρησκεία, την εθνικότητα, τη συμμετοχή σε ιδιαίτερη κοινωνική ομάδα ή τις πολιτικές πεποιθήσεις) συνιστούν δίωξη.¹⁷ Επιπρόσθετα, μέτρα δυσμενούς διάκρισης που καταρχήν δεν συνιστούν καθευτά δίωξη, μπορούν σε ορισμένες περιπτώσεις και σε συνδυασμό με άλλους αρνητικούς παράγοντες, να συνιστούν δίωξη, αν και εφόσον καταλήγουν σε συνέπειες με ουσιωδώς επιζήμιο χαρακτήρα. Περαιτέρω, στο άρθρο 9 παρ.1, του Π.Δ. 141/2013, αναφέρεται ότι «1. Οι πράξεις δίωξης κατά την έννοια του άρθρου 1Α της Σύμβασης της Γενεύης πρέπει: α) να είναι αρκούντως σοβαρές λόγω της φύσης ή της επανάληψής τους, ώστε να συνιστούν σοβαρή παραβίαση βασικών ανθρωπίνων δικαιωμάτων, ειδικά των δικαιωμάτων από τα οποία δεν χωρεί παρέκκλιση σύμφωνα με το άρθρο 15 παρ. 2 της Ευρωπαϊκής Σύμβασης για την προάσπιση των ανθρωπίνων δικαιωμάτων και των θεμελιωδών ελευθεριών (ν.δ. 53/1974, Α' - 256) ή β) να αποτελούν σώρευση διαφόρων μέτρων όπου να περιλαμβάνεται παραβίαση ανθρωπίνων δικαιωμάτων, η οποία να

¹⁶Βλ. πιο αναλυτικά, ΣτΕ 418/2010, Δ' Τμήμα.

¹⁷Υ.Α., *Εγχειρίδιο*, παρ. 51.

είναι αρκούντως σοβαρή, ούτως ώστε να θίγεται το άτομο κατά τρόπο αντίστοιχο με τον αναφερόμενο στο στοιχείο α'».

4. Επίσης, στην παράγραφο 2 του ίδιου ως άνω άρθρου, αναφέρεται ότι «οι πράξεις που μπορούν να χαρακτηρισθούν ως πράξεις δίωξης σύμφωνα με την προηγούμενη παράγραφο έχουν ιδίως τη μορφή: α) πράξεων σωματικής ή ψυχολογικής βίας [...] β) [...] δικαστικών ή αστυνομικών μέτρων τα οποία ενέχουν διακρίσεις αφεαυτά ή εφαρμόζονται με τρόπο που ενέχει διακρίσεις [...]». Στο κοινωνικο-οικονομικό δε πεδίο, ακόμη και εάν δεν είναι ευχερής για τα κράτη η άμεση και πλήρης υλοποίηση των κοινωνικο-οικονομικών δικαιωμάτων, σε κάθε περίπτωση, δεν είναι επιτρεπτός ο αποκλεισμός ορισμένων κοινωνικών ομάδων στην πρόσβαση σε αυτά. Όταν, μάλιστα, η απαξίωση των κοινωνικών δικαιωμάτων φθάνει να δοκιμάζει την ίδια τη βιωσιμότητα ενός προσώπου, θα πρέπει να γίνεται με σαφήνεια λόγος για δίωξη, στο μέτρο που η προσβολή ισοδυναμεί με απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση.¹⁸

5. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, στα πρόσωπα των προσφευγόντων πληρούται καταρχήν η πρώτη προϋπόθεση υπαγωγής στο προσφυγικό καθεστώς, καθώς αυτοί ευρίσκονται εκτός της χώρας καταγωγής τους και αναζητούν διεθνή προστασία στην Ελλάδα.¹⁹ Η δεύτερη προϋπόθεση υπαγωγής, αυτή του φόβου, περιλαμβάνει τόσο ένα υποκειμενικό στοιχείο, δεδομένου ότι ο φόβος αποτελεί μία ενδιάθετη κατάσταση και ένα επιτακτικό κίνητρο φυγής κάποιου από τη χώρα καταγωγής του,²⁰ όσο και ένα αντικειμενικό, που δηλώνει την ανάγκη στήριξης αυτής της κατάστασης σε αντικειμενικά δεδομένα.²¹ Η Επιτροπή αναγνωρίζει ομόφωνα την πλήρωση του υποκειμενικού στοιχείου του φόβου, ως ενδιάθετης κατάστασης των προσφευγόντων, από το γεγονός της κατάθεσης αίτησης ασύλου και διεθνούς προστασίας, σε συνδυασμό με την έκφραση εκ μέρους τους, φόβου και απροθυμίας να επιστρέψουν στη Βενεζουέλα.

6. Σχετικά με το αντικειμενικό στοιχείο του φόβου, κρίνεται σημαντική η αξιολόγηση των ισχυρισμών τους ώστε να κριθεί αν ο φόβος του είναι δικαιολογημένος, εάν δηλαδή μπορεί να θεμελιωθεί σε έναν εύλογο βαθμό είτε ότι η εξακολούθηση της παραμονής τους στην χώρα καταγωγής, έχει γίνει αφόρητη για τους λόγους που αναφέρονται στον ορισμό ή θα μπορούσε να τους γίνει αφόρητη για τους ίδιους λόγους, εάν επέστρεφαν σε αυτήν.²² Υπό το πρίσμα αυτό, η εκτίμηση για το αν ο φόβος αυτός είναι βάσιμος, απαιτεί αναπόφευκτα και τη διαπίστωση ότι υπάρχει εύλογη πιθανότητα ο φόβος των πρωτευόντων μελών και του τρίτου προσφεύγοντος α πραγματοποιηθεί κατά τη διάρκεια της επιστροφής τους στη Βενεζουέλα. Μάλιστα, σε περίπτωση που ο φορέας της βλάβης είναι μη κρατικός, προκειμένου να υφίσταται βάσιμος και αντικειμενικός λόγος βλάβης τους στη χώρα καταγωγής, πρέπει επιπλέον προηγουμένως να έχει αποκλειστεί το ενδεχόμενο ασφαλούς μετεγκατάστασής του εκάστοτε προσφεύγοντος σε άλλο σημείο της χώρας, όπου υφίσταται επαρκής και αποτελεσματική κρατική προστασία για να αποτρέψει την επαπειλούμενη βλάβη.²³ Με άλλα λόγια, ο εύλογος χαρακτήρας της μετεγκατάστασης είναι απαραίτητος για να καταστεί απαιτητή η υλοποίησή της.

¹⁸ Βλ. και James Hathaway, *The Law of Refugee Status*, Butterworths, Toronto, 1991, σελ. 108, 110-111.

¹⁹ Φυσικά, αυτό δε σημαίνει πως για να είναι κάποιος πρόσφυγας πρέπει να βρίσκεται εκτός της πατρίδας του ή να την έχει οπωσδήποτε εγκαταλείψει λόγω του δικαιολογημένου φόβου του. Αυτή είναι και η περίπτωση των προσφύγων «επί τόπου». Βλ. για περισσότερες πληροφορίες, Υ.Α., *Εγχειρίδιο*, παρ. 95.

²⁰ Ως άνω, παρ. 37-41.

²¹ Ως άνω, παρ. 38.

²² Ως άνω, παρ. 42.

²³ Βλ. ΚΑΤΕΥΘΥΝΤΗΡΙΕΣ ΟΔΗΓΙΕΣ ΓΙΑ ΤΗ ΔΙΕΘΝΗ ΠΡΟΣΤΑΣΙΑ ΤΩΝ ΠΡΟΣΦΥΓΩΝ, «Η Δυνατότητα Εγκατάστασης σε άλλη Περιοχή της Χώρας Καταγωγής» στα πλαίσια του άρθρου 1 Α (2) της Σύμβασης του 1951 και/ή του Πρωτοκόλλου του 1967 για το Καθεστώς των Προσφύγων, UNHCR 2003, διαθέσιμο στο: <http://www.refworld.org/cgi-bin/texis/vtx/rwmain/opendocpdf.pdf?reldoc=y&docid=4714a7fc2>

7. Κατ'ακολουθία των ανωτέρω, τα πραγματικά περιστατικά που επικαλέστηκαν οι προσφεύγοντες για τη θεμελίωση του κινδύνου πολιτικής δίωξης που αντιμετωπίζουν στη χώρα καταγωγής τους, δεν έγιναν δεκτά κατά τα προαναφερόμενα και κατά συνέπεια, ο φόβος τους περί διακινδύνευσης της σωματικής ακεραιότητας και ζωής λόγω στοχοποίησης τους από τις κρατικές αρχές, δεν κρίνεται βάσιμος και δικαιολογημένος.

8. Σε ό,τι αφορά την οικονομική ανέχεια που οι προσφεύγοντες θα κληθούν να αντιμετωπίσουν άμα τη επιστροφή τους στη Βενεζουέλα, η Επιτροπή επισημαίνει ότι με βάση τις πληροφορίες που συγκεντρώθηκαν για την οικονομική κατάσταση στην εν λόγω χώρα, πιθανολογείται ευλόγως πως πράγματι, οι ανωτέρω θα εκτεθούν σε δυσχερείς κοινωνικές συνθήκες, λόγω της μεγάλης οικονομικής δυσπραγίας που θα αντιμετωπίσουν, χωρίς βέβαια αυτό να σημαίνει πως ο κίνδυνος αυτός της ανεργίας και της ανέχειας οφείλεται σε λόγους που σχετίζονται με τους ίδιους ή κάποια χαρακτηριστικά αυτών. Απεναντίας, ο εν λόγω κίνδυνος οφείλεται στη γενικότερη δεινή κατάσταση που επικρατεί στην εν λόγω χώρα καταγωγής, τον οποίο δε, οποιοσδήποτε συνομήλικος συμπολίτης τους, με το αντίστοιχο μορφωτικό και επαγγελματικό επίπεδο, δύναται να αντιμετωπίσει. Κατά συνέπεια, ως προς τη βάση των ισχυρισμών περί οικονομικών βλαβών και ανέχειας, πληρούται το «αντικειμενικό στοιχείο» του φόβου και κρίνεται κατ' επέκταση, ως βάσιμος και δικαιολογημένος ο φόβος βλάβης.

9. Όμως, το δικαίωμα στην εργασία συνιστά κοινωνικό δικαίωμα, η απόλαυση του οποίου δεν δημιουργεί καμία άμεση δεσμευτική υποχρέωση του κράτους, αλλά σταδιακή επίτευξή του,²⁴ με κάθε μέσο που κρίνει το εκάστοτε κράτος ως πρόσφορο, επί τη βάσει ενός σχετικά ευρέος περιθωρίου εκτίμησης (γνωστό στο Διεθνές Δίκαιο ως «margin of appreciation»). Εν προκειμένω, ο εν λόγω ισχυρισμός ότι δεν επιθυμούν να γυρίσουν λόγω της οικονομικής κατάστασης δεν στοιχειοθετεί λόγο που δικαιολογεί την υπαγωγή τους στο προστατευτικό καθεστώς του πρόσφυγα (πρβλ ΣτΕ 4544/2012, 2905, 2910/2011 κ.α.) δεδομένου ότι δεν προκύπτει ούτε οι ίδιοι επικαλέστηκαν κάποια προσωπική διάκριση, δυσμενή μεταχείριση ή δίωξη εναντίον τους από οποιοδήποτε φορέα που να τους εμποδίζει να εργαστούν στη χώρα καταγωγής, όπου με βάση τις διαθέσιμες πληροφορίες οι συνθήκες ανεργίας και οικονομικής ανέχειας πλήττουν αδιακρίτως μεγάλο τμήμα του πληθυσμού αυτής αποτελώντας γενική κατάσταση λόγω της εν γένει πολιτικής κρίσης που εξελίχθηκε σε μία από τις μεγαλύτερες σύγχρονες ανθρωπιστικές κρίσεις (βλ.αμέσως πιο κάτω). Επιπλέον, δεν προκύπτει, κατ'αρχάς, ότι συντρέχει κίνδυνος να υποβληθούν οι ανωτέρω σε μέτρα που, μολονότι δεν συνιστούν καθ'εαυτά δίωξη, μπορούν, σε συνδυασμό με άλλους αρνητικούς παράγοντες, να δημιουργήσουν βάσιμο φόβο δίωξης, υπό την έννοια των διατάξεων που αναλύθηκαν ανωτέρω.

10. Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, η Επιτροπή αποφασίζει ομόφωνα ότι οι προσφεύγοντες **δεν** υπάγονται στο προσφυγικό καθεστώς.

V. Νομική βάση για υπαγωγή στην Επικουρική προστασία

1. Σύμφωνα με το άρ.39 παρ.2 του ν. 4375/2016, όλες οι αιτήσεις διεθνούς προστασίας που υποβάλλονται στο έδαφος της ελληνικής επικράτειας, περιλαμβανομένων των συνόρων ή στις ζώνες διέλευσης της χώρας, εξετάζονται αρχικά ως προς την υπαγωγή στο καθεστώς του πρόσφυγα και, εφόσον δεν πληρούνται οι σχετικές προϋποθέσεις, εξετάζονται ως προς την υπαγωγή σε καθεστώς επικουρικής προστασίας, την οποία δικαιούνται τα πρόσωπα τα οποία έχουν υποστεί ή κινδυνεύουν να υποστούν σοβαρή

²⁴Βλ. για παράδειγμα, http://www.frontlinedefenders.org/files/esc_rights_manual.pdf, όπου γίνεται λόγος για "progressive realization".

βλάβη, η οποία σύμφωνα με το άρθρο 15 του Π.Δ. 141/2013 συνίσταται σε: «α) θανατική ποινή ή εκτέλεση ή β) βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία του αιτούντος στη χώρα καταγωγής του, ή γ) σοβαρή και προσωπική απειλή κατά της ζωής ή της σωματικής ακεραιότητας αμάχου λόγω αδιάκριτης ασκήσεως βίας σε καταστάσεις διεθνούς ή εσωτερικής ένοπλης σύρραξης». Προκειμένου δε να απονεμηθεί το καθεστώς επικουρικής προστασίας εξετάζεται προηγουμένως η δυνατότητα ασφαλούς μετεγκατάστασης σε διαφορετικό σημείο της χώρας καταγωγής, καθώς επίσης, το ενδεχόμενο συνδρομής των προβλεπόμενων στο άρθρο 17 του Π.Δ. 141/2013 ρητρών αποκλεισμού.

2.Ειδικά στο σημείο αυτό για τον κίνδυνο απάνθρωπης και εξευτελιστικής μεταχείρισης της περίπτωσης β', η Επιτροπή έλαβε υπόψην της το ερμηνευτικό πλαίσιο, όπως αυτό προκύπτει από τη νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων. Έτσι, όπως έχει σημειώσει το Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης, **η, συνιστάμενη σε βασανιστήρια ή απάνθρωπη ή εξευτελιστική μεταχείριση ή τιμωρία, σοβαρή βλάβη υπό την έννοια της παραπάνω διάταξης αντιστοιχεί ως προς τη σοβαρότητά της σε παραβίαση του άρθρου 3 της ΕΣΔΑ (απόφαση EUCJ M. and N. Elgafagi v. Staatssecretaris von Justitie, Case C-465/07). Μάλιστα, σημειωτέον πως σύμφωνα με τη σχετική νομολογία του Ευρωπαϊκού Δικαστηρίου Δικαιωμάτων του Ανθρώπου, **ενώ η ΕΣΔΑ δεν εγγυάται κοινωνικό-οικονομικά δικαιώματα** (όπως, δηλαδή, το δικαίωμα εργασίας, δωρεάν ιατρικής περίθαλψης ή το δικαίωμα αξίωσης οικονομικής βοήθειας από το κράτος για τη διατήρηση ενός επιπέδου διαβίωσης), **δεν αποκλείεται οι ίδιες οι συνθήκες διαβίωσης κάποιου να θέσουν ζήτημα παραβίασης υπό το πρίσμα του άρ.3 της ΕΣΔΑ, αν ανέρχονταν σε κάποιο τουλάχιστον επίπεδο σκληρότητας** (π.χ έλλειψη πρόσβασης σε νερό, ρεύμα, εγκαταστάσεις υγιεινής, ανεπαρκούς ή ακατάλληλης διατροφής, σοβαρά ζητήματα υγείας).²⁵ Επίσης, η εν λόγω μεταχείριση θα πρέπει να ερμηνεύεται ως «μεταχείριση που εξευτελίζει κατάφωρα το άτομο και το ωθεί να ενεργήσει ενάντια στη θέληση και τη συνείδησή του».²⁶ **Το δε ζήτημα της εξευτελιστικής μεταχείρισης θα μπορούσε να τεθεί σε περιπτώσεις κατά τις οποίες, ενώ το άτομο βρίσκεται αντιμέτωπο με μια κατάσταση μη συμβατή με την ανθρώπινη αξιοπρέπεια, αντιμετωπίζει παράλληλα την πλήρη κρατική αδιαφορία,**²⁷ **ενώ η απάνθρωπη μεταχείριση είναι εκείνη που χαρακτηρίζεται από ένα ελάχιστο επίπεδο δριμύτητας και περιλαμβάνει αδικαιολόγητη σωματική βλάβη ή έντονο σωματικό ή ψυχικό πόνο, ενώ αρνείται τις πιο βασικές ανθρώπινες ανάγκες με πολύ σοβαρές αρνητικές επιπτώσεις.****

3. Παράλληλα, ως εξευτελιστική μεταχείριση νοείται αυτή που προκαλεί στο θύμα συναισθήματα φόβου, άγχους και κατωτερότητας ικανά να τον ταπεινώσουν και πιθανόν να κάμψουν την ηθική και σωματική αντίσταση του, ενώ ως βασανιστήριο ορίζεται η μεταχείριση που επιδιώκει να προκαλέσει πολύ σοβαρό και άγριο πόνο (οδύνη) και που έχει κάποιο σκοπό, όπως για παράδειγμα, την απόκτηση πληροφοριών ή ομολογίας ή την επιβολή τιμωρίας, συνιστά δε γενικά μια σοβαρή μορφή απάνθρωπης μεταχείρισης. Παρόλο που δεν υπάρχει μόνο ένα standard για το ελάχιστο επίπεδο

²⁵ Βλ. ενδεικτικά, Συμβούλιο της Ευρώπης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Pancenکو v. Latvia (αρ. προσφυγής 40772/98, απόφαση της 28^{ης} Οκτωβρίου 1999). Επίσης, Συμβούλιο της Ευρώπης: Ευρωπαϊκή Επιτροπή Ανθρωπίνων Δικαιωμάτων, Fadele Emanuel, Fadele Kehinde, Fadele Taiwo, Fadele Victor v. United Kingdom (αρ. προσφυγής 13078/87, απόφαση της 12^{ης} Φεβρουαρίου 1990) διαθέσιμο στο: <http://www.unhcr.org/refworld/docid/3ae6b678c.html>

²⁶ Βλ. F. Sudre, Droit européen et international des droits de l'homme, PUF, 2005, σελ. 287.

²⁷ Βλ. Ευρωπαϊκό Δικαστήριο Δικαιωμάτων Ανθρώπου (ΕΔΔΑ), Budina κατά Ρωσίας, 18 Ιουνίου 2009.

δριμύτητας (severity), αυτό στοιχειοθετείται, όταν συντρέχει ένα ή περισσότερα από τα παρακάτω στοιχεία: α) παράνομη βία, που είναι ιδιαίτερα ταπεινωτική, β) έντονος σωματικός ή ψυχικός πόνος, γ) ταπείνωση σε βαθμό αρκετό για να «κάμψει την ηθική ή σωματική αντίσταση» και δ) μεταχείριση που οδηγεί το θύμα να δρα εναντίον της βούλησής του ή της συνείδησής του.²⁸ Σε κάθε περίπτωση, πάντως, το «κατώφλι» υπαγωγής στο άρθρο 3 της Ε.Σ.Δ.Α., αν και υπό διαμόρφωση μέσα από τις αποφάσεις του Ε.Δ.Δ.Α., είναι σχετικά υψηλό, απαιτώντας ένα ελάχιστο βαθμό βαρύτητας και αυστηρότητας της υπό κρίση συμπεριφοράς (πρβλ, πάντως, και ΕΔΔΑ, **Kalashnikov v. Russia**, 47095/99, 15-02-2002, σκ.95, όπου επεξηγείται ότι η εκτίμηση του επιπέδου δριμύτητας συναρτάται με τις περιστάσεις εκάστοτε υπόθεσης, όπως, επί παραδείγματι, τη διάρκεια της μεταχείρισης, τις σωματικές και ψυχικές επιπτώσεις, σε κάποιες περιπτώσεις δε, το φύλο, την ηλικία και την κατάσταση της υγείας του θύματος, όπως και ECtHR, **M.S.S. v. Belgium and Greece**, Application No 30696/09, judgment of 21 January 2011, Grand Chamber, para. 2 20 για τον ορισμό του 'inhuman' και 'degrading'). Εξάλλου, **σχετική** είναι και η υπόθεση **Saadi** κατά Ιταλίας, επι τη βάση της οποίας το ΕΔΔΑ, εξήγησε ότι τα κράτη μέλη, έχουν μεν το δικαίωμα να ελέγχουν την είσοδο, τη διαμονή και την απομάκρυνση των αλλοδαπών από την επικράτεια τους, **αλλά, η απέλαση ενός αλλοδαπού μπορεί να καταστήσει διεθνώς υπεύθυνο ένα κράτος μέλος, όταν θεωρείται εύλογα ότι το άτομο, με την απέλαση του, διατρέχει σοβαρό κίνδυνο να υποστεί μεταχείριση αντίθετη στο αρ.3 της ΕΣΔΑ. Μάλιστα, σε τέτοια περίπτωση, το κράτος, υποχρεούται να μην απελάσει το εν λόγω άτομο, σύμφωνα με το ως άνω αναφερόμενο άρθρο.**

4. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, στην προκειμένη περίπτωση, πέραν όσων επιγραμματικά αναφέρθηκαν στο μέρος III της παρούσης, βάσει πληθώρας πληροφοριών, παρατηρείται η κάτωθι κατάσταση στη Βενεζουέλα:

Σύμφωνα με το ειδησεογραφικό πρακτορείο Sputniknews²⁹, η πολιτική κατάσταση στη Βενεζουέλα βρίσκεται σε κρίση εν μέσω της άρνησης της αντιπολίτευσης να αναγνωρίσει την επανεκλογή τον τελευταίο χρόνο του Προέδρου Nicolás Maduro. Στις 23 Ιανουαρίου, ο ηγέτης της αντιπολίτευσης και πρόεδρος της Εθνοσυνέλευσης Juan Guaido, ανακήρυξε τον εαυτό του προσωρινό πρόεδρο της Βενεζουέλας. Οι Ηνωμένες Πολιτείες και αρκετές χώρες της Λατινικής και της Κεντρικής Αμερικής υποστήριξαν αμέσως τον ηγέτη της αντιπολίτευσης, με την Ουάσινγκτον να ζητεί από το Maduro να παραιτηθεί. Αρκετές χώρες της ΕΕ έχουν υποσχεθεί να ακολουθήσουν το παράδειγμα, αν η κυβέρνηση της Βενεζουέλας δεν πραγματοποιήσει νέες προεδρικές εκλογές μέχρι το Σαββατοκύριακο. Ο Maduro εξακολουθεί να ισχυρίζεται ότι είναι ο μόνος συνταγματικός ηγέτης της Βενεζουέλας και κατηγορήσε τον Guaido ότι είναι μαριονέτα των ΗΠΑ. Η Ρωσία, η Κίνα και το Μεξικό, μεταξύ άλλων, δήλωσαν ότι υποστηρίζουν την εκλεγμένη κυβέρνηση, στηρίζοντας τον Maduro ως τον νόμιμο πρόεδρο της χώρας και ζητώντας από άλλες χώρες να σέβονται την αρχή της μη παρέμβασης στις εσωτερικές υποθέσεις της Βενεζουέλας.

Κατά τη διάρκεια των τελευταίων πέντε ετών και ενώ περίπου 3 εκατομμύρια άνθρωποι εγκατέλειψαν τη χώρα, πάνω από το 80% των 31 εκατομμυρίων κατοίκων της Βενεζουέλας αντιμετώπισαν τη φτώχεια και δεν μπόρεσαν να καλύψουν τις διατροφικές τους ανάγκες και τα φάρμακα που χρειάζονται, πέρα από τον υπερπληθωρισμό από το 2017, σύμφωνα με μελέτη για τις συνθήκες διαβίωσης που

²⁸ Βλ. και *A v United Kingdom* (1998) παρ.20, καθώς και *V v. United Kingdom* (1999) παράγραφος 71.

²⁹ https://sputniknews.com/trend/venezuela_political_crisis_2019/

διεξήγαγαν τρία από τα κορυφαία πανεπιστήμια της χώρας. Την ίδια περίοδο, η οικονομία μειώθηκε κατά το ήμισυ του μεγέθους της, το ΑΕΠ υποχώρησε κατά 56%, οι 210.000 από τις 490.000 εταιρείες στη χώρα έκλεισαν, η μισή βιομηχανική παραγωγή λειτουργούσε στο 20% της δυναμικότητάς της και η τοπική γεωργία μπορεί να καλύψει μόλις το 25% του απαραίτητου φαγητού, σύμφωνα με την έκθεση του τέλους του 2018 του κεντρικού επιχειρηματικού επιμελητηρίου Fedecamaras. Το έλλειμμα φαρμάκων στα φαρμακεία παραμένει σε ποσοστό 85% από πέρυσι, δήλωσε ο πρόεδρος της Ομοσπονδίας Φαρμακοποιών Freddy Ceballos στις 13 Φεβρουαρίου.³⁰

5. Το εντυπωσιακό ιατρικό σύστημα της Βενεζουέλας έχει καταρρεύσει δραματικά. Αλλά είναι δύσκολο να γνωρίζουμε ακριβώς πόσο άσχημη είναι η κατάσταση - επειδή το Υπουργείο Υγείας σταμάτησε να παρέχει στοιχεία για την εθνική υγεία. Οι στατιστικές που προέκυψαν δείχνουν ότι όλες οι βασικές παράμετροι της υγείας στη Βενεζουέλα κινήθηκαν δυσοίωνα προς τη λάθος κατεύθυνση κατά την τελευταία δεκαετία. Τα ποσοστά του υποσιτισμού και του HIV αυξάνονται. Υπάρχουν νέες εμφανίσεις ασθενειών που μπορούν να προληφθούν, όπως η διφθερίτιδα. Η βρεφική θνησιμότητα, επίσης αυξάνεται.³¹ Ειδικότερα, σύμφωνα με άρθρο δημοσιευμένο στο CNN³², μια έρευνα 104 εγκαταστάσεων υγείας στη Βενεζουέλα, που ανατέθηκε από την ελεγχόμενη από την αντιπολίτευση Βουλή, παρουσιάζει μια ζοφερή εικόνα ενός κατεστραμμένου συστήματος που πλήττει ακόμη και τα πιο βασικά αγαθά και υπηρεσίες.

Σύμφωνα με την έκθεση, οι περισσότερες υπηρεσίες εργαστηρίων και υπηρεσίες νοσοκομειακής διατροφής υπολειτουργούν ή βρίσκονται εντελώς εκτός λειτουργίας. Οι στατιστικές υπογραμμίζουν την έλλειψη βασικών φαρμάκων, καθετήρων, χειρουργικών ειδών και βρεφικού γάλακτος. Η Βενεζουέλα βρισκόταν σε καθοδική πορεία εδώ και χρόνια, λόγω του συνδυασμού της κακής διαχείρισης των κυβερνητικών πόρων και της πτώσης της τιμής του πετρελαίου. Η τεράστια άνοδος του πληθωρισμού έχει δημιουργήσει μεγάλες ελλείψεις σε τρόφιμα, φάρμακα και άλλα βασικά αγαθά, ενώ οι προγραμματισμένες (και απρογραμματίστες) διακοπές της ηλεκτρικής ενέργειας είναι κοινές σε όλη τη χώρα και δεν διακρίνουν μεταξύ κρίσιμων υπηρεσιών όπως οι κλινικές, τα νοσοκομεία και το μέσο νοικοκυριό. Το νερό, σύμφωνα με την έρευνα, ήταν σπάνια διαθέσιμο στις συμμετέχουσες εγκαταστάσεις - το 79% των εγκαταστάσεων δεν είχε καθόλου τρεχούμενο νερό. Το 14% των μονάδων εντατικής θεραπείας έχει κλείσει επειδή δεν είναι σε θέση να λειτουργήσει - και η μεγάλη πλειοψηφία των ανοικτών μονάδων ΜΕΘ παρουσιάζουν σποραδικά αδυναμία λειτουργίας λόγω έλλειψης προμηθειών, σύμφωνα με την έκθεση. Σχεδόν το ένα τέταρτο των παιδιατρικών μονάδων ΜΕΘ έχουν αναστείλει την λειτουργία τους. Μεταξύ των υγειονομικών εγκαταστάσεων που εξετάστηκαν, τα ιδιωτικά νοσοκομεία και οι κλινικές υπέστησαν τις λιγότερες ελλείψεις, ορισμένα μάλιστα ανέφεραν ότι είχαν σχεδόν κανονική λειτουργία, αλλά απευθύνονται μόνο σε εκείνους που θα μπορούσαν να ανταπεξέλθουν οικονομικά.

³⁰ IPS – Inter Press Service - News Agency: International Aid Feeds Hope and Fuels Confrontation in Venezuela, 16 February 2019
http://www.ipsnews.net/2019/02/international-aid-feeds-hope-fuels-confrontation-venezuela/?utm_source=rss&utm_medium=rss&utm_campaign=international-aid-feeds-hope-fuels-confrontation-venezuela

³¹ Jason Beaubien, Collapse of Health System Sends Venezuelans Fleeing To Brazil For Basic Meds, 5 February 2019, <https://www.npr.org/sections/goatsandsoda/2019/02/05/691588994/collapse-of-health-system-sends-venezuelans-fleeing-to-brazil-for-basic-meds?t=1552165711045>

³² <https://edition.cnn.com/2018/03/28/americas/venezuela-hospitals-report/index.html>

Σύμφωνα με το BBC,³³ ο πρόεδρος Nicolas Maduro υποσχέθηκε στους πολίτες της χώρας του δωρεάν ιατρική περίθαλψη για όλους - αλλά τα νοσοκομεία είναι τώρα σε θέση μόνο να προσφέρουν ένα κρεβάτι και ελάχιστα παραπάνω. Το προσωπικό των νοσοκομείων και οι οικογένειες των ασθενών λένε ότι η υγειονομικές υπηρεσίες έχουν καταρρεύσει, καθώς παραμελήθηκαν από την κυβέρνηση τα τελευταία πέντε χρόνια. Τώρα υπάρχει μετά βίας τρεχούμενο νερό, πόσο μάλλον αρκετά φάρμακα, όπως αναφέρει η Orla Guerin του BBC.

6. Ως προς την κατάσταση ασφαλείας στην Βενεζουέλα, σύμφωνα με την ιστοσελίδα «Συνολική Επισκόπηση Έκτακτης Ανάγκης» (Global Emergency Overview),³⁴ η οποία είναι ενημερωμένη για γεγονότα που έχουν λάβει χώρα έως τις 02.10.2019, **η Βενεζουέλα κατατάσσεται στην κατηγορία των χωρών που υφίστανται υψηλό επίπεδο κρίσης**. Ειδικότερα η διεύρυνση της πολιτικής και κοινωνικοοικονομικής κρίσης στη Βενεζουέλα οδήγησε στην κατάρρευση των υπηρεσιών, στην επιδείνωση των ανθρωπιστικών συνθηκών εντός της χώρας και σε μία από τις μεγαλύτερες μαζικές μετακινήσεις στην ιστορία της Νότιας Αμερικής.

Εξάλλου, ο υπερπληθωρισμός και οι αυξήσεις των τιμών περιορίζουν την πρόσβαση σε τρόφιμα, φάρμακα και άλλα βασικά αγαθά, ενώ η γενική διαθεσιμότητα των προϊόντων παρεμποδίζεται από τους περιορισμούς των εισαγωγών. Ο πληθυσμός είναι ολοένα και πιο φτωχός, ευάλωτος σε επιδημίες και χωρίς πρόσβαση σε βασικές υπηρεσίες και τρόφιμα. Το σύστημα υγείας διαταράσσεται από την έλλειψη προμηθειών, φαρμάκων και την αποχώρηση προσωπικού. Έχει αυξηθεί η συχνότητα εμφάνισης ασθενειών που μεταδίδονται από φορέα και έχουν επανεμφανιστεί ασθένειες όπως η ιλαρά. Η πρόσβαση σε καθαρό νερό είναι όλο και πιο δύσκολη λόγω της κατάρρευσης των βασικών υπηρεσιών, επιδεινώνοντας τα προβλήματα ύδρευσης και αποχέτευσης. Μόνο το 18% του πληθυσμού που κατοικεί στη Βενεζουέλα λαμβάνει καθαρό νερό με συνεχή και συνεπή τρόπο. Η τρέχουσα κρίση έχει επίσης οδηγήσει σε αύξηση της καταστολής και των παραβιάσεων των ανθρωπίνων δικαιωμάτων. Έχει αναφερθεί αυθαίρετη κράτηση περισσότερων από 900 ατόμων για πολιτικούς λόγους. Η INFORM καθορίζει τον κίνδυνο ανθρωπιστικής κρίσης το 2019 στη Βενεζουέλα ως μέτριο (4,5/10).

Περαιτέρω αναφέρεται ότι 3,4 εκατομμύρια πολίτες Βενεζουέλας έχουν ήδη εγκαταλείψει τη χώρα και δεν υπάρχει καμία ένδειξη ότι η ροή θα επιβραδυνθεί στο εγγύς μέλλον. Η Ύπατη Αρμοστεία του ΟΗΕ για τους Πρόσφυγες αναφέρει ότι ο αριθμός των πολιτών της Βενεζουέλας που εγκαταλείπουν τη χώρα τους θα φτάσει τα 5,3 εκατομμύρια μέχρι τα τέλη του 2019 (βλ. και πιο κάτω). Μεγάλος πληθυσμός πολιτών Βενεζουέλας στις χώρες υποδοχής χρειάζονται επειγόντως τροφή, υγεία και βοήθεια WASH (water, sanitation and hygiene). Οι μετανάστες από την Βενεζουέλα αντιμετωπίζουν επίσης αυξανόμενη ξеноφοβία από τις κοινότητες υποδοχής και κινδυνεύουν από εκμετάλλευση, εμπορία και έμφυλη βία. Η Βενεζουέλα έχει βιώσει μεγάλες διαταραχές ενέργειας και επικοινωνιών από τις 7 Μαρτίου. Η διακοπή ρεύματος επηρεάζει τις ανεπαρκείς προμήθειες τροφίμων, τις αντλίες νερού και θέτει σε κίνδυνο τους ασθενείς σε νοσοκομεία, ενώ αναφέρθηκαν περίπου 21 απώλειες. Σε περίπτωση που η διακοπή ρεύματος παραμείνει, οι λογαριασμοί είναι πιθανό να αυξηθούν ακόμη περισσότερο. Ως αποτέλεσμα, πολλά σχολεία, δημόσιες υπηρεσίες και επιχειρήσεις παραμένουν κλειστά, και έχουν αναφερθεί σποραδικές λεηλασίες και

³³ BBC News, Venezuela Crisis, A Health System in State of Collapse, 8 February 2019, <https://www.bbc.com/news/av/world-latin-america-47160760/venezuela-crisis-a-health-system-in-a-state-of-collapse>
³⁴ ACAPS, Global Emergency Overview, <https://www.acaps.org/countries>

αυθόρμητες διαμαρτυρίες. Σύμφωνα με δημοσίευμα του Al Jazeera³⁵, οι επαναλαμβανόμενες διακοπές ρεύματος στη Βενεζουέλα έχουν οδηγήσει σε έλλειψη νερού σε ολόκληρη τη χώρα. Χωρίς ηλεκτρισμό, τα αντλιοστάσια παύουν να λειτουργούν, περιορίζοντας σοβαρά τις υπηρεσίες ύδρευσης.

Αλλά οι πολίτες στη Βενεζουέλα κάνουν το καλύτερο δυνατό για να βρουν νερό οπουδήποτε μπορούν: από πηγές, διαρροές, υδρορροές, δεξαμενές που παρέχονται από την κυβέρνηση και από το νερό που διέρχεται από τον ποταμό Guaire στο Καρακάς. Στις πιο φτωχές περιοχές της χώρας, οι κάτοικοι, που αντιμετωπίζουν ελλείψεις εδώ και χρόνια, αισθάνονται ότι οι διακοπές ενέργειας είναι οι πιο σκληρές. Η έλλειψη νερού προσθέτει περισσότερο άγχος στους κατοίκους που προσπαθούν να αντιμετωπίσουν τις βαθύτερες πολιτικές και οικονομικές κρίσεις της χώρας. Το Γραφείο Εξωτερικών και Κοινοπολιτείας (FCO) συμβουλεύει να αποφεύγονται ταξίδια σε απόσταση 80 χιλιομέτρων από τα κολομβιανά σύνορα και 40 χλμ. από τα σύνορα με την Βραζιλία. Οι διακινητές ναρκωτικών και οι παράνομες ένοπλες ομάδες δραστηριοποιούνται κατά μήκος της συνοριακής περιοχής με την Κολομβία και τη Βραζιλία και υπάρχει κίνδυνος απαγωγής. Το FCO συμβουλεύει να πραγματοποιούνται μόνο τα απαραίτητα ταξίδια για τις υπόλοιπες περιοχές της Βενεζουέλας, λόγω της συνεχιζόμενης εγκληματικότητας και αστάθειας.³⁶

7. Έτι περαιτέρω, σύμφωνα και με άλλες πηγές, η εν λόγω χώρα, που ήταν κάποτε η πιο πλούσια στην Νοτιο Αμερική, **έχει πλέον καταρρεύσει, σε οικονομικό, θεσμικό και κοινωνικό επίπεδο, προκαλώντας μια τεράστια ανθρωπιστική -“τεχνητή” (man-made)- κρίση** (ελλείψεις φαγητού, φαρμάκων, λόγω των οποίων χιλιάδες παιδιά πεθαίνουν από την πείνα και χιλιάδες υποσιτισμένα άτομα υποφέρουν από ασθένειες, που είχαν για χρόνια εξαφανιστεί, όπως ιλαρά) **και μαζική μετανάστευση**, χαρακτηριζόμενη, μάλιστα, ως η μεγαλύτερη «έξοδος» στη Λατινική Αμερική στα τελευταία εκατό χρόνια, με τις γυναίκες και τα κορίτσια να υποφέρουν δυσανάλογα (σε σχέση με τον αρσενικό πληθυσμό)³⁷ στη Βενεζουέλα. Μάλιστα, η τοπική ανθρωπιστική κρίση είναι τώρα η χειρότερη στο δυτικό ημισφαίριο με πάνω από τέσσερα εκατομμύρια πρόσφυγες και μετανάστες, που ουσιαστικά αποτελεί πάνω από το 10% του συνολικού πληθυσμού της χώρας, την οποία οι 4 στους 10 κατοίκους θέλουν να την εγκαταλείψουν. Σύμφωνα με εκτιμήσεις των Η.Ε., μέχρι το τέλος του 2019, θα υπάρξουν 5.3 εκατ. πρόσφυγες και μετανάστες από τη Βενεζουέλα (αριθμός που «αγγίζει» την συριακή προσφυγική κρίση), ενώ μέχρι το 2020, θα υπάρχουν οκτώ εκατ. Πρόσφυγες από τη Βενεζουέλα, με την εν λόγω κρίση να αποτελεί τη μεγαλύτερη προσφυγική κρίση στον κόσμο.³⁸ Μάλιστα, πέραν όσων ήδη αναφέρθηκαν, πάνω από 1,2 εκατ. άτομα έφυγαν τα τελευταία δύο χρόνια από τη χώρα, με την Υ.Α. του Ο.Η.Ε για τους Πρόσφυγες, προσφάτως να δήλωσε ότι τα έθνη που δέχονται ή/και έχουν ήδη δεχθεί άτομα από τη Βενεζουέλα, πρέπει να επιτρέψουν την είσοδο αυτών στην επικράτεια τους και να υιοθετήσουν όλα όσα απαιτούνται για την προστασία αυτών.³⁹

Εξάλλου, σύμφωνα με την από 19/03/2019 ειδική αναφορά του «The New Humanitarian» (προηγούμενου IRIN News),⁴⁰ όπου, σημειωτέον, αναλύεται μέσω σωρείας άρθρων η ανθρωπιστική κρίση που επικρατεί, η εν λόγω «έξοδος» έχει

³⁵ Al Jazeera, Venezuela in crisis: 'There is no water, no power, no nothing', 11 April 2019, <https://www.aljazeera.com/indepth/inpictures/venezuela-crisis-water-power-190411143110338.html>

³⁶ GOV.UK, Foreign travel advice, Venezuela, <https://www.gov.uk/foreign-travel-advice/venezuela> πρόσβαση 8/10/2019

³⁷ <https://www.care.org/emergencies/humanitarian-crisis-in-venezuela>

³⁸ Βλ. <https://www.mercycorps.org/articles/venezuela-crisis-quick-facts>

³⁹ <https://www.csis.org/analysis/venezuelas-crisis-now-regional-humanitarian-disaster>

⁴⁰ <https://www.thenewhumanitarian.org/special-report/2019/02/21/venezuela-millions-risk-home-and-abroad>

ασκήσει πολύ μεγάλη πίεση σε ολοκληρή την ευρύτερη περιοχή, με τις κυβερνήσεις όμορων χωρών να καθιστούν ακόμη πιο δύσκολη τη δυνατότητα μεταναστών να εισέλθουν στις επικράτειες τους και να ανεύρουν εργασία. Τα εκατομμύρια ατόμων που έχουν παραμείνει στη Βενεζουέλα, αντιμετωπίζουν οξεία ανθρωπιστική κρίση, την ύπαρξη της οποίας η ίδια η κυβέρνηση τους, αρνείται: πείνα, ασθένειες, απουσία βασικών φαρμάκων και τον Μάρτιο (σ.σ.:του τρέχοντος έτους), διακοπές ρεύματος που οδήγησαν σε διακοπές νερού και στη μαζική λεηλασία της δεύτερης πόλης του Maracaibo.

Στο από 08/08/2019 άρθρο του BBC News,⁴¹ αναλύεται το πώς η πολιτική κατάσταση στη Βενεζουέλα κλιμακώθηκε και επιδεινώσε την κρίση στην εν λόγω χώρα, που καλείται να αντιμετωπίσει τον υπερπληθωρισμό και τις ποικίλες συνέπειες αυτού στην καθημερινότητα των πολιτών της. Στην ιστοσελίδα του Council on Foreign Relations δε, περιγράφεται, δια της παράθεσης ιδίως οικονομικών δεδομένων, η άνοδος και η πτώση του εν λόγω petrostate (εν ολίγοις, ενός πλούσιου σε πετρέλαιο, μικρού κράτους, οι θεσμοί του οποίου, είναι αδύναμοι και ο πλούτος και η εξουσία έχουν συγκεντρωθεί στα χέρια των λίγων),⁴² όπου η «κατάρρα του πετρελαίου» έχει αναπόφευκτα επηρεάσει ποικιλοτρόπως τις συνθήκες ζωής των πολιτών.

Σύμφωνα, άλλωστε, με την Υ.Α. του Ο.Η.Ε. για τους Πρόσφυγες,⁴³ οι πολίτες της Βενεζουέλας συνεχίζουν να την εγκαταλείπουν προκειμένου να αποδράσουν από τη βία, την ανασφάλεια και τις απειλές, όπως επίσης, την έλλειψη φαγητού, φαρμάκων και βασικών υπηρεσιών, με την πλειοψηφία αυτών να χρήζουν διεθνούς προστασίας, ενώ από το 2014, έχει υπάρξει αύξηση 8,000 % στον αριθμό των Venezuelans που αναζητούν διεθνή προστασία παγκοσμίως, ιδίως στις Η.Π.Α. με εκατοντάδες χιλιάδες πολίτες να παραμένουν δίχως έγγραφα ή άδεια παραμονής και ως εκ τούτου, δεν δύνανται να απολαύσουν βασικών δικαιωμάτων τους, όντας, κατά τον τρόπο αυτό, εκτεθειμένοι και ευάλωτοι σε εργασιακή και σεξουαλική εκμετάλλευση, εμπορία ανθρώπων, στη βία, τις διακρίσεις και την ξеноφοβία. Εξ ου και η εν λόγω ανθρωπιστική κρίση, παρά τις προσπάθειες ανάκαμψης,⁴⁴ δεν μπορεί να αντιμετωπιστεί με απομονωμένο τρόπο, αλλά απαιτεί μια συνεκτική, προβλέψιμη και αρμονική ανταπόκριση,⁴⁵ δεδομένου ότι δεν φαίνεται να υπάρχει τέλος στη μαζική μετακίνηση πληθυσμού (περίπου 4.3 εκατ. Ατόμων) από τη Βενεζουέλα.⁴⁶

Τα ανωτέρω επιβεβαιώνονται και από το Center for Disaster Phlianthropy, το οποίο τονίζει ότι το νόμισμα της χώρας υποτιμήθηκε και μετονομάστηκε, οι δε μισθοί, δεν μπορούν να συμβαδίσουν με τον ρυθμό του πληθωρισμού, με την κατάσταση να έχει επιδεινωθεί αφ'ης στιγμής (05/08/2019), οι Η.Π.Α. αύξησαν τις κυρώσεις κατά της Βενεζουέλας και απαγόρευσε στους Αμερικανούς να συνεργαστούν με την κυβέρνηση Maduro. πλην της παροχής ανθρωπιστικής βοήθειας, την οποία ωστόσο ο Maduro δεν αποδέχεται, καθώς αρνείται την ύπαρξη ανθρωπιστικής κρίσης, κατηγορώντας για την

⁴¹ <https://www.bbc.com/news/world-latin-america-36319877>

⁴² <https://www.cfr.org/background/venezuela-crisis>

⁴³ <https://www.unhcr.org/venezuela-emergency.html>

<https://www.unhcr.org/news/latest/2018/10/5bc383bb4/unhcr-chief-calls-regional-response-venezuelan-refugee-migrant-crisis.html>

⁴⁴ Βλ.π.χ. <https://data2.unhcr.org/en/documents/details/71686> και το εκεί αναφερόμενο Reporte de la 8va Reunión de Plataforma Regional de Coordinación para la Respuesta a los Venezolanos. Αντιπρβλ. βεβαια και <https://www.amnesty.org/en/latest/news/2019/02/venezuela-hunger-punishment-and-fear-the-formula-for-repression-used-by-authorities-under-nicolas-maduro/> όπου αναφέρεται εν ολίγοις, ότι ο Maduro βάλλεται κατά αυτών που προσπαθούν να επιδιώξουν οιαδήποτε αλλαγή.

⁴⁵ <https://news.un.org/en/story/2019/08/1045241>

⁴⁶ <https://www.unhcr.org/news/press/2019/6/5cfa2a4a4/refugees-migrants-venezuela-top-4-million-unhcr-iom.html> , αλλά και <https://www.unhcr.org/news/latest/2019/5/5cd92d344/death-threats-disease-drive-venezuelans-flee.html>

εν λόγω κατάσταση, τις άλλες χώρες. Εν τούτοις, πέραν όσων παρατέθηκαν ήδη, σχεδόν το 90% των Venezuelans⁴⁷ αποτελούν μέρος της επιδημίας της φτώχειας.⁴⁸

8. Υπό τα ανωτέρω δεδομένα, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψιν α) το σύνολο των ισχυρισμών των προσφευγόντων και τα εξατομικευμένα χαρακτηριστικά αυτών, β) την ως άνω, ενδεικτικά αναφερόμενη νομολογία και γ) τις διεθνείς αναφορές για τη χώρα καταγωγής ως προς το όλως αποδυναμωμένο -από προσωπικό και φαρμακευτικές προμήθειες- σύστημα υγείας, την ανυπαρξία ή/και υποστελέχωση βασικών υπηρεσιών και ιδίως, την έντονη ανθρωπιστική κρίση (ήτοι, τις απάνθρωπες συνθήκες διαβίωσης) που οι πολίτες της Βενεζουέλας (περιλαμβανομένων των συγγενών των προσφευγόντων που βρίσκονται εκεί και επιβεβαιώνουν το γεγονός ότι ζουν στα όρια της φτώχειας και του υποσιτισμού) βιώνουν, αλλά και τη συστηματική αδυναμία/απροθυμία του εν λόγω κράτους να «απελευθερώσει» τους πολίτες αυτού, από την εν λόγω κατάσταση, καθώς επίσης, τα προσωπικά χαρακτηριστικά της υπό κρίση υποθέσεως και ειδικότερα, τη δυσμενή επιρροή που ευλόγως πιθανολογείται ότι ενδεχόμενη επιστροφή της εν λόγω πολυμελούς οικογένειας στη Βενεζουέλα, θα έχει στην ψυχοπαθολογία των μελών αυτής (που σημειωτέον, έχουν, ήδη, επι επταετίας, ενταχθεί ποικιλοτρόπως στην ελληνική κοινωνία), ομόφωνα κρίνει ότι οι ανωτέρω, σε περίπτωση επιστροφής τους στη χώρα καταγωγής, κινδυνεύουν να υποστούν, κάποια από τις περιγραφόμενες υπό το στοιχείο β' του άρθρου 15 του π.δ 141/2013 σοβαρές βλάβες που χαρακτηρίζονται από το επίπεδο σοβαρότητας που απαιτείται ώστε να θεωρηθούν ως απάνθρωπη και εξευτελιστική μεταχείριση, όπως η εν λόγω έννοια αναλύθηκε ανωτέρω.

9. Ως εκ τούτου, τυχόν επαναπροώθηση τους θα έθετε σε κίνδυνο τη σωματική ακεραιότητα και την ψυχική τους υγεία και θα συνιστούσε παραβίαση από πλευράς της χώρας υποδοχής, των διεθνών υποχρεώσεων αυτής, όπως αυτές απορρέουν από το αρ.3 της ΕΣΔΑ και το αρ.3 της Σύμβασης της Ν.Υόρκης κατά των βασανιστηρίων και άλλων τρόπων σκληρής, απάνθρωπης ή ταπεινωτικής μεταχείρισης ή τιμωρίας (ρήτρα μη επαναπροώθησης), καθώς επίσης, από τα άρθρα 6 και 7 του Διεθνούς Συμφώνου για τα Ατομικά και Πολιτικά Δικαιώματα, που έχουν κυρωθεί από την Ελλάδα και απολαύουν υπερνομοθετικής ισχύος.

10. Κατ' ακολουθίαν, η Επιτροπή, λαμβάνοντας υπόψιν ότι στην εξεταζόμενη περίπτωση, δεν προκύπτει ότι συντρέχει περίπτωση εφαρμογής ρήτρας αποκλεισμού των προσφευγόντων από την επικουρική προστασία, δυνάμει του άρθρου 17 του π.δ. 141/2013, αποφασίζει ότι πληρούνται οι προϋποθέσεις του άρθρου 15 του π.δ. 141/2013 για την υπαγωγή αυτών στο καθεστώς επικουρικής προστασίας (άρθρο 15 του Π.Δ. 141/2013, στ. β').

ΓΙΑ ΤΟΥΣ ΛΟΓΟΥΣ ΑΥΤΟΥΣ

Δέχεται εν μέρει την προσφυγή.

⁴⁷ Βλ.αντί άλλων, <https://in.reuters.com/article/venezuela-economy/imf-sees-venezuela-inflation-at-10-million-percent-in-2019-idINKN1M11YX>, <https://www.theguardian.com/world/2019/jun/12/venezuela-releases-new-bank-notes-bolivars-hyperinflation>, <https://www.abc.net.au/news/2019-06-12/venezuelans-starving-as-country-gripped-by-economic-crisis/11197560>

και https://www.acaps.org/sites/acaps/files/products/files/20190328_acaps_briefing_note_venezuela_update_and_2019_outlook_0.pdf

⁴⁸ <https://disasterphilanthropy.org/disaster/venezuelan-refugee-crisis/>

Ακυρώνει την **υπ' αριθ. πρωτ.49271/31-07-2018** απόφαση του Περιφερειακού Γραφείου Ασύλου (Π.Γ.Α.) Αττικής, καθ' ό μέρος αφορά στη χορήγηση καθεστώτος επικουρικής προστασίας. Και **Αναγνωρίζει** τους, [...], ως **δικαιούχους επικουρικής προστασίας**.

Η διάσκεψη έλαβε χώρα στην Αθήνα στις 28/06/2019 σε μυστική συνεδρίαση, χωρίς την παρουσία του γραμματέα.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ευγενία Μυλωνοπούλου

1.Αργυρώ Φλεριανού

2.Αθηνά Μπάρτζη

Η απόφαση εκδόθηκε στην Αθήνα, στις, με τη συμμετοχή της Προέδρου Ελπίδας Ανδρονικάκη, λόγω της αποχωρήσεως από την Υπηρεσία, της Προέδρου Ευγενίας Μυλωνοπούλου, που έλαβε μέρος στη συνεδρίαση της Επιτροπής.

Η ΠΡΟΕΔΡΟΣ

ΤΑ ΜΕΛΗ

Ελπίδα Ανδρονικάκη

1.Αργυρώ Φλεριανού

2.Αθηνά Μπάρτζη

Η αίτηση σας για διεθνή προστασία έγινε δεκτή (καθεστώως επικουρικής προστασίας). Κατά της απόφασης μπορεί να ασκηθεί αίτηση ακύρωσης ενώπιον του αρμόδιου Διοικητικού Εφετείου εντός προθεσμίας εξήντα (60) ημερών από την επίδοσή της (άρθρο 29 του Π.Δ. 114/2010 και άρθρο 15 του ν. 3068/2002, όπως τροποποιήθηκε και ισχύει). Your application for international protection (Subsidiary Protection) is accepted. You have the right to appeal this decision before the competent Administrative Court of Appeals within 60 days from its notification.